

xonar

editie 17, 2026/2027

25
JAAR
2001-2026

XPEDITIE

PLEEGZORG

EEN PLEK WAAR
KINDEREN ÉCHT
GEHOORD WORDEN

XONAR EN
MOCKINGBIRD:
SAMEN VOOR
HET KIND

MAAK KENNIS
MET HET
MAX DEPOT

INHOUDSOPGAVE

- 1 Voorwoord Nina Boulboulle
- 2 Een plek waar kinderen écht gehoord worden
- 4 Een goede match?
- 6 PIPA-training: "Een steuntje in de rug met veel aha-momenten"
- 8 XONAR en Mockingbird: Samen voor het kind
- 10 De dag dat mijn kinderen weggingen, en wat daarna kwam
- 12 Grootouders in pleegzorg: "Ik heb elke dag omadag"
- 14 Recept: Unicorn regenboogkwarktaart
- 15 Material depot MAX: Alles voor uw pleegkind
- 16 Deeltijdpleegzorg: Een huis waar iedereen welkom is
- 19 Het P-team: (Pleeg)jongeren laten hun stem horen
- 20 Pleegoudervoogdij: "het geeft rust voor de kinderen én voor ons"
- 22 Column van bestandspleegmoeder Marouschka: "Maar welke papa dan?"
- 24 Pleegzorg in cijfers
- 26 Van netwerk- naar bestandspleegzorg
- 28 Crisispleegzorg: Duidelijke regels met een grote dosis liefde
- 30 Interview met pleeggrootouders Leon en Dagmar
- 32 Pleegouders gezocht voor broertjes en zusjes

COLOFON

Xpeditie is een gratis magazine over XONAR pleegzorg.

Redactie

Rachel Lemlijn, Arthur Jansen, Eefje van Hombergh, Edith Deckers en Nicole van Melsen.

Opmaak:

Nicole van Melsen

Druk:

Drukpartners Zuid B.V.

Oplage

750 exemplaren

Kopij aanleveren

Wilt u een redactionele bijdrage leveren voor Xpeditie? Dat kan! U kunt kopij aanleveren via pleegzorg@xonar.nl. Heeft u vragen hierover? Bel dan naar de afdeling Communicatie: **043 - 604 55 55**

VOORWOORD

Beste lezer,

Met veel plezier presenteren we de nieuwe Xpeditie. Een magazine vol verhalen, ervaringen en ontwikkelingen die laten zien hoe waardevol pleegzorg is en hoeveel betrokkenheid er dagelijks schuilgaat achter het bieden van een veilige plek aan een kind.

Deze uitgave verschijnt in een bijzondere periode. XONAR viert dit jaar haar 25-jarig jubileum. Al 25 jaar zetten medewerkers én pleegouders zich in om kinderen en gezinnen te ondersteunen. Een mijlpaal om trots op te zijn. Tegelijkertijd is het ook een mooi moment om stil te staan bij iedereen die hieraan een bijdrage levert.

In het bijzonder willen we onze pleegouders bedanken. Jullie bieden kinderen niet alleen een thuis, maar vooral rust, aandacht, vertrouwen en de kans om zich te ontwikkelen. Dat vraagt betrokkenheid, flexibiliteit en een groot hart. Iedere pleegzorgsituatie is anders, maar wat jullie met elkaar gemeen hebben, is de bereidheid om er te zijn voor een kind wanneer dat het hardst nodig is. Daar zijn we ontzettend dankbaar voor.

Ook kijken we vooruit. We zijn blij dat we binnenkort binnen XONAR gaan starten met Mockingbird. Met deze vernieuwende werkwijze bouwen we aan een netwerk waarin pleeggezinnen elkaar nog beter kunnen ondersteunen, ervaringen kunnen delen en samen sterker staan. We kijken ernaar uit om deze ontwikkeling samen met onze pleegouders vorm te geven en geloven dat dit een mooie stap is in het verder versterken van pleegzorg. In dit magazine vindt u een interview met de projectleider van Mockingbird.

Of u nu al jarenlang pleegouder bent, net bent gestart of nieuwsgierig bent naar wat pleegzorg inhoudt: we hopen dat deze Xpeditie inspireert, informeert en laat zien hoe belangrijk het is dat kinderen kunnen opgroeien in een omgeving waar zij zich gezien, gehoord en veilig voelen.

Veel leesplezier!

Namens Team Pleegzorg

Nina Boulboulle
Behandelcoördinator

EEN PLEK WAAR KINDEREN ÉCHT GEHOORD WORDEN

Elke donderdag openen Tiffany en Armanda de deur van hun knusse ruimte in Maastricht. Een ruimte vol knutsel-spullen, boekjes, spelmateriaal en gesprekskaartjes. Allemaal voor één doel: kinderen een veilige plek bieden waar ze hun verhaal mogen vertellen. Welkom bij Kindbegeleiding Xtra.

"Kindbegeleiding Xtra is voor kinderen van zes tot achttien jaar die vastlopen in situaties zoals scheiding, pleegzorg, verlies of spanningen binnen relaties," vertellen Tiffany en Armanda.

"Kinderen die klemzitten tussen emoties en loyaliteiten, waar vaak veel volwassenen iets van de situatie vinden maar waarbij weinig écht naar het kind zelf wordt geluisterd. Voor deze kinderen bieden we individuele maatwerktrajecten, eventueel samen met broertjes of zusjes."

"Kindbegeleiding Xtra is voor kinderen die vastlopen in situaties zoals scheiding, pleegzorg, verlies of spanningen binnen relaties."

EEN VEILIGE PLEK ZONDER OORDEEL

Waar veel hulpverlening zich richt op ouders of het gezin, staat bij Kindbegeleiding Xtra de beleving van het kind centraal. De ruimte speelt hierbij een belangrijke rol.

Tiffany legt uit: "Het is een plek waar in principe volwassenen niet binnenkomen, alleen tijdens het kennismakingsgesprek en wanneer de hulpverleners en het kind denken dat dit nodig en/of helpend is. Tijdens dit gesprek horen zowel het kind als de belangrijke volwassenen hetzelfde verhaal: Hier

mag alles gezegd worden en er zal niets worden doorverteld zonder dat dit eerst met het kind besproken is." Kinderen merken zo dat iedereen achter die afspraak staat. Ze hoeven niet bang te zijn dat hun woorden ergens terechtkomen of voor extra spanning zorgen.

GEVOELENS LEREN BEGRIJPEN EN UITEN

Het traject begint met vertrouwen opbouwen. Daarna ontstaat ruimte voor meer diepgang. "Bij jongere kinderen gebeurt dat vaak spelenderwijs", vertelt Armanda. "Zij kunnen gevoelens nog niet altijd goed benoemen. Een kind zegt bijvoorbeeld boos te zijn, terwijl er eigenlijk verdriet of angst onder zit.

Via spel leren ze hun emoties herkennen en begrijpen. Oudere kinderen en pubers kunnen al beter onder woorden brengen wat er speelt en krijgen handvatten om anders met situaties om te gaan."

"Waar veel hulpverlening zich richt op ouders of het gezin, staat hier de beleving van het kind centraal."

GEZIEN EN GEHOORD WORDEN

Kindbegeleiding Xtra helpt kinderen onder andere om gevoelens te herkennen en op een passende manier te uiten, meer zelfvertrouwen te krijgen en om moeilijke situaties beter te verwerken en te accepteren.

De impact zit soms in kleine, maar waardevolle stappen. Een kind dat minder boos reageert. Een jongere die thuis beter durft aan te geven wat hij of zij nodig heeft. Of een kind dat eindelijk merkt: mijn mening mag er zijn.

De grootste kracht van Kindbegeleiding Xtra? Kinderen voelen zich écht gezien en gehoord. Ze leren dat hun gevoelens ertoe doen. Dat ze mogen aangeven wat zij nodig hebben, zonder het gevoel te krijgen dat ze moeten kiezen tussen de belangrijke volwassenen om hen heen. Een plek waar niets hoeft, maar waar alles gezegd mag worden.

HET VERHAAL VAN ANNE

De overstap van de basisschool naar de middelbare school was voor Anne (12, fictieve naam) net zoals voor veel kinderen een spannende stap. Voor haar bracht deze periode extra uitdagingen met zich mee. Anne woont in een pleeggezin en had behoefte aan meer houvast in een fase waarin veel veranderde.

Tijdens de pleegzorgbegeleiding kwam al langere tijd naar voren dat Anne moeite had met het aangaan en inschatten van sociale situaties. Daarnaast was zij volop bezig met vragen als: "Wie ben ik?" en "Wie wil ik zijn?" Ook speelde de loyaliteit naar haar pleegouders en ouders een belangrijke rol in haar dagelijks leven.

Om haar hierin te ondersteunen, startte Anne een individueel traject bij Kindbegeleiding Xtra, ter voorbereiding op de middelbare school.

In een veilige setting kreeg Anne de ruimte om stil te staan bij haar gevoelens, gedachten en onzekerheden. Ze werkte aan het vergroten van haar zelfvertrouwen, het herkennen van sociale signalen en het omgaan met ingewikkelde gevoelens rondom haar plek in beide gezinnen. Door te onderzoeken wat haar sterke kanten zijn en wat zij belangrijk vindt, kreeg ze meer zicht op haar eigen identiteit.

Zo kon Anne met meer vertrouwen starten op haar nieuwe school. Een mooie ontwikkeling die tot stand kwam door samenwerking tussen Anne zelf, haar pleeggezin en de betrokken hulpverlening.

"Kinderen leren dat hun gevoelens ertoe doen. Dat ze mogen aangeven wat zij nodig hebben, zonder het gevoel te moeten kiezen tussen de belangrijke volwassenen."

Meer weten?

Denkt u dat uw (pleeg)kind baat kan hebben bij Kindbegeleiding Xtra? Aanmelding verloopt altijd via een verwijzer, zoals de gemeente of de huisarts. Vraag uw pleegzorgbegeleider naar de mogelijkheden.

“In het begin was het heel moeilijk voor onze zoon Jack. Nu begrijpt hij wat beter waarom hij zijn ouders moet delen.”

heeft geholpen om goed na te denken over wat er allemaal op je afkomt, wat de impact op je eigen gezin kan zijn en met welke instanties je te maken krijgt.

De STIP-training en de interacties met pleegouders (ervaringsdeskundigen) zetten een denkproces in gang. De training ging verder dan Kristof had gedacht. Kristof benoemt specifiek de oefening met het Vlaggensysteem (over seksuele ontwikkeling en grensoverschrijdend gedrag) dat hem aan het denken heeft gezet over rode vlaggen. Iedereen die eraan denkt om aan pleegzorg te beginnen, zal door de informatie en oefeningen die tijdens de STIP-training worden aangeboden zichzelf goede vragen stellen.

Niamh vult aan dat het voor haar heel duidelijk is geworden dat de eigen ouders enorm belangrijk zijn en blijven voor een pleegkind. De loyaliteit bij kinderen naar hun ouders toe is een hele sterke emotie. Ze merkt nu in de praktijk hoe sterk de loyaliteit van haar pleegzoon naar zijn moeder is en dat vindt ze een positief iets.

Ook geven beiden aan hoe belangrijk de onderlinge communicatie is, omdat er veel verschillende instanties rondom een kind betrokken kunnen zijn en je als beginnende pleegouder niet meteen doorhebt hoe de rolverdeling in elkaar zit en wie met wie communiceert. Kristof en Niamh benadrukken dat ze erg tevreden zijn over de begeleiding die ze vanuit XONAR ontvangen. Ze gunnen iedere pleegouder hun pleegzorgbegeleider.

HOE HEBBEN JULLIE DE EERSTE PERIODE VAN DE PLAATSING ERVAREN?

We vonden de gesprekken met het crisispleeggezin, waar onze pleegzoon eerst verbleef, heel fijn omdat wij door hen een beter beeld kregen van het kind zelf.

Onze pleegzoon heeft natuurlijk tijd nodig gehad om zich aan te passen. De eerste paar weken heeft hij niet zo veel van zichzelf laten zien. Nu hij zich wat vertrouwdert voelt, begint hij meer van zichzelf te laten zien. Zijn gedrag dat eerst wat jonger was dan zijn kalenderleeftijd, is nu meer passend bij zijn leeftijd. Waarschijnlijk heeft onze eigen zoon daar ook een rol in gespeeld, Jack is drie jaar ouder en kan een voorbeeldfunctie zijn.

EEN GOEDE MATCH?

Kristof en Niamh (spreek uit als Neeve) leerden elkaar in 2006 kennen. Niamh is opgegroeid in Ierland maar verhuisde als jonge vrouw naar Parijs om daar te gaan studeren. Tijdens een bezoek aan Brussel komt zij Kristof tegen, die in Vlaanderen is opgegroeid. Ze beginnen een relatie, worden in 2014 de trotse ouders van Jack en trouwen in 2021.

Toen ze nog in Brussel woonden, wilden Kristof en Niamh al beginnen aan pleegzorg maar door Covid werd de training geannuleerd en op de lange baan geschoven. Later verhuizen ze naar Maastricht. Kristof werkt voor een bedrijf in München maar kan dit grotendeels vanuit huis doen.

De wens om iets voor een pleegkind te betekenen blijft bestaan en Kristof en Niamh melden zich bij XONAR om uit te zoeken of pleegzorg bij hen past. In 2025 volgen zij de STIP-voorbereidingstraining en enige tijd later komt een 8-jarige jongen bij hen wonen. Wij spreken met Kristof en Niamh over hun ervaringen tot nu toe.

WAT VONDEN JULLIE VAN HET VOORBEREIDINGSTRAJECT?

Kristof geeft aan dat de STIP-training zijn ogen heeft geopend. Op voorhand dacht hij bij zichzelf: och, het zal wel allemaal meevallen. Maar hij merkte al snel dat de STIP-training hem

HOE WAS HET VOOR JULLIE EIGEN ZOON?

In het begin was het heel moeilijk voor Jack. Hij heeft tijdens de STIP wel meegedaan aan het kinderprogramma, maar hij is het pas echt gaan voelen toen het eenmaal zover was. De eerste avond dat onze pleegzoon bleef slapen, is Jack in huiltan uitbarsten omdat hij toen beseftte dat de pleegzoon ging blijven voor langere tijd en het niet enkel en alleen een kennismakingsmoment was. Het ongemakkelijke gevoel heeft een paar weken geduurd, maar nu zijn ze wel redelijk aan elkaar gewend. Jack begrijpt nu wat beter waarom hij zijn ouders moet delen en kan nu ook beter inschatten wanneer onze pleegzoon het even moeilijk heeft en kan daarop inspelen.

Beiden zitten op dezelfde school en in het begin vond Jack het wel moeilijk om vragen van andere kinderen te beantwoorden over wie de nieuwe jongen was of als de pleegbroer bij hem en zijn vrienden kwam staan. Intussen is alles redelijk goed in de plooi gevallen.

IS JULLIE LEVEN ERG VERANDERD DOOR DE KOMST VAN EEN PLEEGKIND?

Het dagelijks leven is wel veranderd ja. Niamh brengt de pleegzoon elke dag met de fiets naar school, terwijl Jack dit al zelfstandig kon en die begeleiding niet meer nodig had. In het dagelijks leven moeten Kristof en Niamh rekening houden met afspraken met hulpverlening of contact met moeder. Ook simpele dingen zoals koken, de was doen en boodschappen doen, zijn veranderd omdat je met een extra persoon rekening moet houden.

Kristof en Niamh zijn tevreden met de goede match tussen hun pleegzoon en hun gezin. Hij blijkt goed te passen in hun gezin. Hun pleegzoon heeft een goede basisopvoeding gekregen en er is gelukkig geen sprake van gedragsproblematiek. Dat scheelt veel, geven ze aan. De verwachting is dat hij teruggaat naar zijn moeder zodra dat mogelijk is en dat vinden ze goed. Met de moeder hebben Kristof en Niamh gelukkig een prettige samenwerking.

De familie van Kristof waar regelmatig contact mee is, heeft goed gereageerd op de komst van hun pleegzoon. Steun vanuit de omgeving is wel belangrijk. Dat merkten ze toen onlangs de vader van Niamh overleed en het gezin naar Ierland ging voor de uitvaart. Hun pleegzoon ging niet mee, omdat het niet het ideale moment is om het pleegkind voor de eerste keer aan de familie in Ierland voor te stellen, en is toen een paar dagen bij de familie van Kristof in Vlaanderen gaan logeren.

“Je moet creatiever nadenken.

Een eigen kind en een pleegkind vragen toch een iets andere aanpak.”

WAT Zouden JULLIE Nieuwe PLEEGouders ADVISEREN?

Een aantal dingen: wees flexibel in je denken. Er wordt veel informatie gegeven, maar veel dingen verlopen vaak weer net wat anders dan wat er is toegelicht en het vraagt flexibiliteit om daarmee om te gaan. Ook de manier waarop je je dagelijkse leven leidt en beslissingen neemt, wordt in vraag gesteld. Je moet creatiever nadenken over alternatieve oplossingen als de meest voor de hand liggende oplossingen niet werken. Een eigen kind en een pleegkind vragen toch een iets andere aanpak.

Ook moet je je grenzen durven aangeven en hierover duidelijk communiceren. Je kunt als pleegouder een stuk meegaan in wat er van je gevraagd wordt, maar je moet ook duidelijk kunnen aangeven: dit lukt mij wel en dat lukt mij niet. Duidelijke communicatie is hierbij belangrijk om misverstanden te voorkomen.

En tot slot geeft Kristof mee: als je twijfelt over pleegzorg en je jezelf afvraagt of je dit wel gaat kunnen, dan is het antwoord ja. Want als je twijfelt betekent dit dat je realistisch genoeg bent dat er uitdagingen bij komen kijken.

Wij zouden het in elk geval weer opnieuw doen.

REACTIE MOEDER VAN HET PLEEGKIND

Ik keek erg uit naar de eerste kennismaking met Kristof en Niamh omdat ik graag wilde weten bij wie mijn zoon verbleef. De kennismaking is prettig verlopen, ik kreeg een positieve indruk, waardoor ik me nadien een stuk geruster voelde.

Het is een sociaal, vriendelijk en warm pleeggezin. Over de zorg die zij aan mijn zoon geven, ben ik zeer tevreden. De opvoeding, normen en waarden, de warmte, maar ook de humor en rust die zij aanbieden, maken dat mijn zoon zich goed voelt binnen het pleeggezin. Ook de samenwerking met de pleegouders verloopt goed. De communicatie is prettig. Bij het ophalen en wegbrengen maken we een praatje wat voor mijn zoon ook fijn is.

Zowel mijn zoon als ik hebben het getroffen met dit warme pleeggezin!

“EEN STEUNTJE IN DE RUG MET VEEL AHA-MOMENTEN”

ROMAIN EN DAVE OVER DE PIPA-TRAINING

Medio 2025 krijgen Romain en Dave na het afronden van de STIP-training een plaatsing van een baby. Na een gewenningsperiode van een half jaar werd vanuit pleegzorg de module PIPA ingezet. Wij spraken met Romain en Dave over hun ervaringen.

De PIPA-training werd door ons als een zeer positieve en waardevolle ervaring ervaren. In het begin was het even schakelen om gefilmd te worden. Zodra de camera aanstond voelde dat wat ongemakkelijk en ook ons pleegkind reageerde erop; ze werd zich bewust van de telefoon en begon soms te poseren. Toch wende dit snel en merkten we dat het filmen juist hielp om situaties terug te kijken en samen te reflecteren.

EEN STEUNTJE IN DE RUG

Wij kenden Gwenny, de PIPA-trainer, al vanuit de STIP (voorbereidingsprogramma) waardoor het vanaf het begin vertrouwd voelde. Voor ons voelde PIPA vooral als een steuntje in de rug: een manier om te kijken naar wat al goed gaat in het contact met ons pleegkind en waar nog groei mogelijk is. De bijeenkomsten waren laagdrempelig en voelden vaak als

een gezellig keukentafelgesprek, ondanks het formele karakter van de training. Juist die combinatie maakte het prettig om open en eerlijk te praten.

In eerste instantie vonden we zeven bijeenkomsten best veel, zeker omdat de sessies na werktijd plaatsvonden. Vooraf zagen we daar een beetje tegenop, maar eenmaal aan tafel merkten we dat het eigenlijk heel fijn was. Uiteindelijk hebben we het aantal bijeenkomsten helemaal niet als belastend ervaren, omdat iedere sessie waardevol bleek.

BOOSHEID DIE VOORTKWAM UIT EEN BEHOEFTE

Wat we vooral meenemen uit de training zijn de vele “aha-momenten”. Door samen stil te staan bij situaties uit het dagelijks leven werden we ons bewuster van het gedrag van ons pleegkind én van onze eigen reacties daarop. Een voorbeeld dat ons erg is bijgebleven, ging over etenstijd. Eerst gaven wij haar eten voordat wij zelf gingen eten. Toen zij daar op een bepaald moment boos op reageerde, gaven wij haar een timeout. Tijdens de training leerden we anders naar die situatie kijken. De volgende dag besloten we samen te eten en toen verliep het veel rustiger. We ontdekten dat haar boosheid eigenlijk voortkwam uit een behoefte aan verbinding en samen zijn. Dat inzicht heeft ons handelen en onze manier van kijken veranderd.

“We werden we ons bewuster van het gedrag van ons pleegkind én van onze eigen reacties daarop.”

“De training helpt je niet alleen om naar je eigen handelen te kijken, maar ook om je echt te verdiepen in het kind.”

De training heeft ons geholpen om meer stil te staan bij de binnenwereld van ons pleegkind. We proberen nu vaker bewust na te denken over wat zij nodig heeft en wat er in haar omgaat. Een voorbeeld hiervan is het contactmoment met haar moeder, dat één uur per week plaatsvindt. We hebben nu een speciaal tasje voor deze omgangsmomenten. Zodra ze het tasje ziet, weet ze wat er gaat gebeuren en die voorstelbaarheid is fijn voor haar. Na afloop merken we vaak dat ze afhankelijker of driftiger is. Dankzij de training hebben we geleerd om haar gevoelens meer te ‘ondertitelen’. We benoemen dan bijvoorbeeld: “Ik merk dat je verdrietig bent” of “Ik zie dat je boos bent, en dat mag er zijn.” Dat helpt haar zichtbaar om emoties beter te begrijpen en zich veilig te voelen.

BEVESTIGING DAT WE HET GOED DOEN

Ook het huiswerk vonden wij verrassend leuk om te doen. Het invullen van schema’s en het lezen van literatuur voelde niet als een verplichting, maar juist als iets interessants. Sterker nog: door de training zijn we ons meer gaan verdiepen in opvoedliteratuur. Zo hebben we bijvoorbeeld het boek *Peuterpuberteit* van Jose Sagasser gelezen. Lezen doen we sowieso graag, dus dat sloot goed aan bij ons.

De PIPA-training heeft ons veel bevestiging gegeven. We hebben geleerd dat we het eigenlijk best goed doen als pleegouders. Veel dingen deden we al intuïtief, maar het was fijn om vanuit theorie en literatuur bevestigd te krijgen dat we op de goede weg zitten. Ook vanuit ons netwerk horen we vaak terug dat we natuurlijk handelen en goed op elkaar zijn ingespeeld. Tijdens de training merkten we dat zelf ook steeds meer. We durven elkaar feedback te geven en voelen ons momenteel voldoende toegerust om met moeilijke situaties om te gaan.

Natuurlijk realiseren we ons dat er in de toekomst nieuwe uitdagingen kunnen ontstaan. Op dit moment ervaren we ons pleegkind als een heel gewone peuter, maar we zijn wel benieuwd hoe het zal zijn wanneer zij ouder wordt en zelf meer woorden kan geven aan haar gevoelens en ervaringen. Toch hebben we vertrouwen gekregen in onszelf en in onze samenwerking als opvoeders.

VERBETERPUNTEN VOOR DE TRAINING?

Als we kijken naar verbeterpunten voor de PIPA-training, vinden we het eigenlijk lastig om iets te noemen. Vooraf lijkt zeven sessies misschien veel, maar in de praktijk vloog de tijd voorbij. Wat voor ons vooral goed werkte, was dat de training bij ons thuis plaatsvond. De huiselijke omgeving gaf vertrouwen en veiligheid. Daardoor voelden we de vrijheid om persoonlijke situaties te bespreken en ons kwetsbaar op te stellen.

AANRADER VOOR ALLE (PLEEG)OUDERS

Wij zouden de PIPA-training zeker aanraden aan andere pleegouders — eigenlijk zelfs aan alle ouders. De training helpt je niet alleen om naar je eigen handelen te kijken, maar ook om je echt te verdiepen in het kind en wat er vanbinnen speelt. Daarnaast heeft deze positieve ervaring ervoor gezorgd dat de drempel om in de toekomst nog andere trainingen bij XONAR-pleegzorg te volgen een stuk lager is geworden.

PIPA-TRAINING:

ONDERSTEUNING VOOR PLEEG- EN ADOPTIEOUDERS BIJ EEN VEILIGE START

Wanneer een kind in een pleeg- of adoptiegezin wordt geplaatst, brengt dat vaak veel veranderingen en emoties met zich mee. Voor het kind, maar ook voor de pleegouders.

PIPA (Preventieve Interventie voor Pleeg- en Adoptieouders) is ontwikkeld om jonge kinderen te helpen zich veilig en succesvol te hechten in hun nieuwe gezin. Tegelijkertijd biedt PIPA pleegouders praktische handvatten om deze belangrijke periode goed te begeleiden.

PIPA bestaat uit zeven sessies van elk ongeveer anderhalf uur en richt zich op het versterken van de relatie tussen pleegouder en kind. Centraal staat het creëren van een veilige basis waarin het kind zich gezien, begrepen en gesteund voelt.

Thema’s die besproken worden zijn:

- Veiligheid en emotionele beschikbaarheid
- Veilige relaties: balans tussen ontdekken en nabijheid
- Observeren zonder oordeel
- Gevoelens accepteren en benoemen
- Kalmeren en herstellen
- Bewust zijn van eigen valkuilen
- Opletten en begeleiden
- Steun voor pleegouders

XONAR EN MOCKINGBIRD: SAMEN VOOR HET KIND

De Pleegouderraad van XONAR heeft deelgenomen aan “Het Goede gesprek”, een initiatief van de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen. Uit die “samenspraak” zijn een aantal ideeën geboren om de pleegzorg in Zuid-Limburg te verbeteren, te vernieuwen. Eén daarvan is de introductie van Mockingbird in de regio. Mockingbird is een van oorsprong Amerikaans initiatief dat inmiddels ook in Nederland veel weerklank vindt. Pactum (voorheen Rubicon) is de eerste jeugdzorgorganisatie die met Mockingbird in Limburg aan de slag is gegaan. Alle reden voor een gesprek met Edwin Schuurmans, de projectleider.

Je werkt alweer geruime tijd in de Jeugdzorg, een baan of toch meer een roeping?

Dan kies ik toch voor roeping, maar dat moet ik uitleggen. Ik ben beschermd opgevoed, toch was ik een kwetsbare en gevoelige jongen. Daar heb ik veel last van gehad, met als gevolg een verslaving op latere leeftijd. Pas toen ik 27 was, lukte het om aan mijn herstel te gaan werken. Ik werkte in die tijd als accountmanager in de grafische sector. 14 jaar later (in 2017), ik was inmiddels 41, zag ik een vacature voor een accountmanager in de Jeugdzorg en ik dacht: dit gaat over mij, dit is voor mij. Ik ben aangenomen en nooit meer weggegaan. Ik realiseer me elke dag dat dit mijn leven is.

Vanwaar de ambitie van Pactum om met Mockingbird aan de slag te gaan?

Pactum ziet al langer dat het aantal pleeggezinnen terugloopt en wachtlijsten toenemen. Dan worstel je met vragen als: Hoe kunnen we die trend tegengaan? Hoe kunnen we pleegzorg aantrekkelijker maken? Hoe kunnen we daar samen met alle betrokkenen de schouders onder zetten? Toen kwam Mockingbird op ons pad. Het concept is ontwikkeld in de Verenigde Staten en al snel en breed uitgerold in Engeland. Een Nederlandse delegatie heeft daar gezien hoe goed Mockingbird werkt. Voor Pactum was de conclusie snel getrokken: “Dit moeten we ook gaan doen”. De daad is bij het woord gevoegd, als derde organisatie in het land.

Je bent nu projectleider, hoe is dat zo gekomen?

Ik ben als accountmanager verantwoordelijk voor de contacten en contracten met gemeenten. Maar je mist dan toch de verbinding met de doelgroep zelf. Ik wilde al langer wat meer opschuiven richting het primaire proces. En toen ging Pactum aan de slag met Mockingbird en kreeg ik de vraag of ik projectleider wilde worden. Daar heb ik niet lang over nagedacht: een kadootje noem ik het.

Hoe werkt het concept?

“It takes a village to raise a child” is het gezegde. Dat geldt eigenlijk ook voor Mockingbird waarbij pleegouders elkaar ondersteunen en een stevig netwerk bouwen rondom het pleegkind. Dat netwerk wordt ondersteund vanuit een centrale plek (het zogenaamde hubhome) door ervaren pleegouders, die in de meeste gevallen zelf geen pleegkinderen meer in huis hebben. Het geheel noemt men de **constellatie**. In het hubhome komen maandelijks alle betrokken pleegouders en (pleeg)kinderen samen om bijvoorbeeld samen te eten of iets leuks te doen. Alle gezinnen binnen dit netwerk voelen het vertrouwen om elkaars hulp in te roepen. Door de onderlinge verbinding staan pleeggezinnen sterker. Tegelijkertijd werkt het netwerk in het voordeel van de kinderen: ze vinden herkenning bij andere pleegkinderen en gaan dit netwerk ervaren als ‘een grote familie’. Zo kunnen ze ook logeren als ze daar zin in hebben of er eventjes tussenuit willen als het wat minder gaat in het pleeggezin.

Is de meerwaarde van Mockingbird onderzocht?

Zeker en wel door gerenommeerde instituten als de Universiteit van Oxford en het Verweij Jonker Instituut. Enkele voorbeelden

van bevindingen: Pleegouders en -kinderen voelen zich beter, pleegouders stoppen minder vaak en plaatsingen zijn stabiel. Er zijn minder breakdowns. Door versterking van de netwerken en het creëren van verbondenheid kunnen gezinnen zichzelf beter redden zonder directe hulpverlening. Mockingbird sluit dan ook perfect aan op de Hervormingsagenda Jeugd. Je ziet de steun groeien, ook vanuit de Tweede Kamer waar een motie om de verdere uitrol van Mockingbird in Nederland te stimuleren is aangenomen.

Je kunt niet zomaar met Mockingbird aan de slag, welke stappen heeft Pactum gezet?

Gelukkig hoef je het niet alleen te doen. De steun vanuit Stichting Ondersteuning Pleeggezin (licentiehouder voor Nederland) is heel waardevol. Je bent al met al wel twee jaar bezig voordat je als organisatie zelfstandig kunt opschalen naar meerdere constellaties. Het begint met training van het projectteam, gegeven door Stichting Ondersteuning Pleeggezin. In het projectteam zitten natuurlijk de pleegzorgwerkers, een gedragswetenschapper, de medewerkers van 'werving en matching', de manager pleegzorg en een projectleider. Vervolgens hebben we een informatieavond voor pleeggezinnen georganiseerd. Deze heeft de basis gelegd voor de selectie van de pleeggezinnen die mee wilden doen.

De werving en selectie van de pleegouders die het hubhome bemensen heeft de nodige zorg en aandacht gevraagd. En dan ga je stap voor stap aan de slag, in ons geval in Venray. Elkaar leren kennen, vertrouwen opbouwen, activiteiten organiseren langs de weg van organische groei.

Het heeft zo'n zeven maanden geduurd voordat je kon praten van een ingedraaid geheel. Bij aanvang werd een sub-licentie getekend bij Ondersteuning Pleeggezin en na twee jaar heeft Pactum na een succesvolle audit de licentie gekregen.

Hoe zijn de ervaringen van Pactum tot dusverre?

Louter positief, ik kan wat de pleegouders en -kinderen betreft wel duizend dingen noemen. Uiteraard de maandelijkse bijeenkomsten maar ook allerlei ontmoetingen tussendoor, logeerpartijtjes, emotionele en praktische steun. Waardevol, gewoon ook leuk. Maar er is op belangrijke momenten ook écht verschil gemaakt, een crisis en een breakdown

voorkomen. En er is een bijplaatsing mogelijk gemaakt omdat een pleegouder meer draagkracht ervaart. Al met al ook voor een medewerker momenten die je soms kippenvel bezorgen en je tot tranen toe beroeren. Ook de ervaringen vanuit het perspectief van de organisatie zijn positief: meer pleegouders, minder werkdruk, minder aanvullende zorg en grotere arbeidssatisfactie.

Hoe kom je van project tot een structurele benadering?

Mockingbird is gewoon Pleegzorg, niet meer en niet minder. Maar het betekent wel anders denken en doen. De opstartfase vraagt wel om extra inzet en middelen. Daarna is het van belang Mockingbird structureel in te weven in het werkproces. Daarvoor moet je de voorwaarden creëren in de inkoop, de financiering en de organisatie, inclusief een nieuwe kijk op de inzet van de pleegzorgwerkers. Als je dat goed doet, zul je ervaren dat Mockingbird niet leidt tot meerkosten, wél tot meerwaarde.

XONAR en Jeugdhulp Zuid-Limburg willen ook met Mockingbird aan de slag: wat vind je daarvan?

Gezien mijn positieve ervaringen met Mockingbird juich ik dat uiteraard toe. Pactum als organisatie en ik als projectleider zijn heel graag bereid onze kennis en ervaringen met XONAR te delen. De Mockingbird inktvlek moet blijven groeien in het belang van pleegouders en -kinderen, en uiteindelijk in het belang van de hele sector.

Meer informatie over Mockingbird:
www.mockingbirdnederland.nl

"Als ik zo'n netwerk vanaf het begin had gehad, had ik me waarschijnlijk minder eenzaam gevoeld." – Pleegjongere

"Het voelt als een grote familie. We begrijpen elkaar zonder veel woorden en de kinderen voelen dat ze niet alleen zijn." – Pleegouder

DE DAG DAT MIJN KINDEREN WEGGINGEN, EN WAT DAARNA KWAM.

EEN VERHAAL OVER HULP AANVAARDEN UIT LIEFDE VOOR JE KINDEREN

Laura is moeder van twee dochters. Wanneer ze door een burn-out steeds verder over haar grenzen gaat en de klachten ondanks hulp te overweldigend worden, moet ze een van de moeilijkste beslissingen van haar leven nemen: haar kinderen worden uit huis geplaatst.

"Ik dacht altijd dat ik moest doorgaan voor de kinderen, maar ik raakte langzaam de grip kwijt," vertelt ze. "Op een donderdagavond stond toen de crisisdienst voor de deur." Twee dagen later worden haar dochters rustig opgehaald. "Het waren twee heel aardige mannen die hen ophaalden. Ik ben meegelopen naar de auto en heb ze op de achterbank gezet." Pas als de auto de straat uit rijdt, dringt het besef echt door. "Toen zakte de wereld onder me vandaan."

**"Ik raakte langzaam de grip kwijt.
Op een donderdagavond stond
toen de crisisdienst voor de deur."**

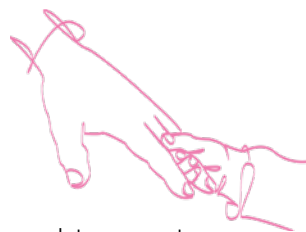
EEN ROUW DIE JE NIET ZIET

Laura heeft veel kritiek gehad op haar situatie. Ze hoopt dat mensen beter begrijpen dat een dergelijke keuze niet over één nacht ijs gaat. Er gaat vaak al een lange periode van hulpverlening aan vooraf. Het is een moeilijke en verdrietige keuze. "Nadat de crisisdienst ze had opgehaald, ben ik door een rouwperiode heengegaan. De lege bedjes en het idee dat ze misschien nooit meer hier terug zouden komen wonen, was erg confronterend."

OP ZOEK NAAR EEN VEILIGE PLEK

Na een periode in een crisispleeggezin wordt gezocht naar een plek waar de meiden voor langere tijd kunnen blijven. Ze zijn op dat moment bijna vier jaar oud. Laura weet niet goed wat ze zich moet voorstellen bij een gezinshuis en is bang voor de verhalen die ze kent uit de media. Die angst verdwijnt bij de eerste kennismaking. Het huis voelt normaal en huiselijk, en er is meteen een klik.

Voor Albert, gezinshuisvader, staat die eerste ontmoeting ook helder in zijn geheugen. "Laura kwam met haar oom kennismaken en had veel vragen. Wat me opviel, was dat ze een zeer betrokken moeder is die het beste wil voor haar kinderen, maar moeite had met loslaten." In dat gesprek hebben ze veel zorgen kunnen wegnemen en spreken ze uit dat Laura nauw betrokken blijft.

VAN PLEEGZORG NAAR GEZINSHUIS

Albert startte samen met zijn vrouw het gezinshuis na jaren pleegzorg. "We zijn gestart vanuit de overtuiging dat kinderen die het nodig hebben, recht hebben op een veilig en stabiel thuis. In 2019 hebben we die overtuiging verder vormgegeven door een gezinshuis te starten. Mijn vrouw was hierin de drijvende kracht. Zij wilde heel graag iets betekenen voor kinderen die het moeilijk hadden."

In de loop der jaren hebben verschillende kinderen bij Albert gewoond, ieder in een andere vorm. Van deeltijdpleegzorg in de weekenden tot langdurige, voltijd plaatsingen. In totaal zijn dat acht kinderen geweest. "Soms voor een korte periode, soms voor jaren," vertelt Albert. "Wat veel mensen niet weten, is dat een gezinshuis geen opvang is. Ik leef 24/7 met de kinderen samen. Het is intens, maar ook ontzettend waardevol."

Tijdens de coronaperiode zegde hij zijn baan op om zich volledig op de kinderen te richten. In 2021 overleed zijn vrouw na een kort ziekbed. Met vier gezinshuiskinderen bleef hij achter en koos hij er bewust voor om door te gaan. "Dat doe ik nu bijna vijf jaar, zonder daar ooit spijt van te hebben gehad."

Op dit moment wonen er drie gezinshuiskinderen bij Albert, waaronder de twee dochters van Laura. Zij zijn inmiddels bijna tien jaar oud. Laura ziet haar dochters wekelijks.

SAMEN OPVOEDEN

Het contact tussen Laura en Albert is regelmatig en gelijkwaardig. Ze overleggen samen over beslissingen, delen grote én kleine momenten en geven elkaar ruimte. "Het voelt als co-ouderschap met een goede kennis," zegt Laura. "Of als praten met een goede vriend van de familie."

"Het voelt als co-ouderschap met een goede kennis."

Albert ervaart het contact met Laura ook als prettig. "We kunnen alles bespreken en communiceren open en eerlijk. Beslissingen over de meisjes nemen we samen. Ik betrek haar overal bij en geef haar ruimte om zelf met initiatieven te komen, zoals bezoeken en logeermomenten."

Ook de moeilijke vragen, zoals waarom ze niet bij mama wonen, gaat hij niet uit de weg. "Ik leg rustig uit dat mama het soms moeilijk heeft en daarom deze beslissing heeft genomen, en dat wij samen zorgen dat het goed met hen gaat."

"Ik dacht lang dat ik faalde als moeder, maar nu zie ik aan mijn kinderen dat dit de juiste keuze was. Hun ogen sprankelen weer."

TWEE THUIZEN

Voor Laura brengt die samenwerking rust. "Ik weet wat ik aan Albert heb en ik zou hem niet willen missen in mijn leven. De kinderen hebben nu stabiliteit en de ondersteuning die ze nodig hebben. Ze hebben twee thuisen waar ze alle liefde krijgen."

Nu ze aan zichzelf kan werken, kan ze er emotioneel volledig zijn voor haar dochters op de momenten dat ze bij haar zijn. "Ik dacht lang dat ik faalde als moeder, maar nu zie ik aan mijn kinderen dat dit de juiste keuze was. Hun ogen sprankelen weer." Ze hoopt dat andere ouders moed putten uit haar verhaal. "Je hebt niet gefaald. Je hebt hulp aanvaard."

VOORUITKIJKEN

Hoe Laura de toekomst ziet? "Ik hoop dat ze in het gezinshuis bij Albert kunnen blijven totdat ze op zichzelf gaan wonen. Wel mogen er altijd extra logeermomentjes komen, mijn dochters zijn hier altijd welkom. Maar het gaat heel goed zo samen met Albert. Het blijft moeilijk, maar dit is het beste. We doen het samen."

Meer weten over gezinshuizen?

Scan de QR-code of ga naar www.xonar.nl.

"IK HEB ELKE DAG OMADAG"

Toen haar kleindochter Noëlle in 2019 bij haar kwam wonen, voelde dat voor Mary-Rose eigenlijk vanzelfsprekend. Toch betekende het ook dat haar leven volledig veranderde. Waar ze vroeger samen met haar partner meevoer op de binnenvaart, staat haar leven nu volledig in het teken van opvoeden, zorgen en stabiliteit bieden. Maar ondanks de zware jaren overheerst vooral trots en liefde. "Ik geniet er elke dag van," vertelt Mary-Rose. "Ik wil dit blijven doen zolang het mag en zolang het kan."

Haar partner Luc werkt nog altijd als binnenvaartschipper op een chemietanker in Nederland, België en Duitsland. Met zijn bijna 63 jaar denkt hij nog niet aan stoppen. "Het is zijn lust en zijn leven," zegt Mary-Rose lachend. "Maar hij is ook een hele trotse opa." Zelf probeert Mary-Rose daarnaast ruimte te houden voor dingen die haar energie geven. Elke maandag gaat ze dansen met mensen met een fysieke of mentale beperking. "Daar haal ik echt veel kracht uit."

EEN VANZELFSPREKENDE KEUZE

Toen duidelijk werd dat Noëlle niet meer thuis kon wonen, kwam ze bij haar grootouders terecht. Dat moment voelde minder abrupt dan voor veel andere pleeggezinnen. Noëlle kwam namelijk al wekelijks over de vloer voor de omgang met haar vader die toen bij hen woonde. Noëlle woonde toen nog bij haar moeder, maar dit ging niet goed. "Eigenlijk wisten we toen al dat ze hier zou blijven," vertelt Mary-Rose.

De eerste gevoelens waren dubbel. Enerzijds voelde het vertrouwd en natuurlijk, anderzijds veranderde de relatie met haar kleindochter. Vooral één moment staat haar nog helder bij. "Noëlle noemde ons voorheen Omama en Opapa, maar ineens zei ze 'mama' tegen mij, bij het naar bed brengen." Ze besloot daar eerlijk met haar over te praten. "Nu zegt ze gewoon oma tegen me." Inmiddels is de situatie voor Noëlle duidelijker geworden en hebben de rollen binnen het gezin hun plek gevonden.

OPNIEUW LEREN OPVOEDEN

Pleeggrootouder zijn betekent niet alleen liefde geven, maar ook opnieuw opvoeder worden. Dat bracht de nodige uitdagingen met zich mee. Vooral het contact met de ouders vroeg veel energie.

"Mijn zoon heeft moeten leren om papa te zijn. Hij was nog erg jong toen Noëlle geboren werd." In de afgelopen jaren zag Mary-Rose hem groeien in zijn rol als vader. "Toen duidelijk werd dat Noëlle hier mocht blijven wonen, heeft hij zich daarbij neergelegd. Hij is dankbaar dat wij dit doen. Dat heeft onze band juist versterkt."

Tegelijkertijd moest ze ook duidelijke grenzen leren stellen. "Ik heb hem moeten leren: ik ben hier in huis de opvoeder. Als papa hier is, wordt er toch naar oma geluisterd."

De relatie met Noëlle's moeder blijft ingewikkeld. Vooral de spanningen en emoties vroegen veel van het gezin. "De uitdaging was vooral om Noëlle te leren haar stress anders te reguleren." Daar is wel enige tijd overheen gegaan en daar heeft ze de nodige hulp bij gehad. Op school gaat het gelukkig goed. "Ze leert goed en heeft genoeg vriendinnetjes. Noëlle is een heel sociaal kind."

STEUN VINDEN BIJ ANDEREN

In 2025 volgde Mary-Rose de GRIP-training voor pleeggrootouders. Hoewel ze inmiddels al jaren ervaring had als pleeggrootouder, bleek de training toch waardevol. "Het was fijn om te merken dat je niet de enige bent. Iedereen heeft zijn eigen problemen."

Ze vertelt hoe confronterend het soms was om de verhalen van andere pleeggrootouders te horen. "Als ik hoorde wat sommige kinderen thuis hebben meegemaakt voordat ze in pleegzorg kwamen..." Zelf had Mary-Rose jarenlang veel binnengehouden. De combinatie van zorgen en spanningen leidde uiteindelijk zelfs tot een burn-out die anderhalf jaar duurde.

Binnen de training vond Mary-Rose herkenning én nieuwe inzichten. Vooral een oefening met duplopoppetjes is haar bijgebleven. "Dat maakte voor mij heel duidelijk: mama blijft de buikmama." Ook hielp de training Mary-Rose om anders naar de moeder van Noëlle te kijken. "Ik heb geleerd om zachter naar haar te kijken."

Mary-Rose merkt dat de GRIP haar ook geholpen heeft om met Luc beter over de situatie te praten. Daarnaast betekende de groep zelf veel voor haar. "We waren echt een hechte groep. We hebben zelfs telefoonnummers uitgewisseld."

LIEFDE IN DE KLEINE DINGEN

Ondanks alles zijn het juist de kleine dagelijkse momenten die Mary-Rose het meeste raken. Zoals het ritueel van Noëlle met haar knuffels. "Elke dag zet ze haar knuffels van haar bed beneden op de bank. Ik moet dan op ze letten tot ze weer uit school komt. Voor mij is dat een teken dat ze vertrouwen in me heeft."

Ook haalt ze veel steun uit haar omgeving. Vooral haar schoondochter betekent veel voor haar gezin. "Zij helpt me met Noëlle en onderneemt leuke dingen met haar. Ik mag haar en mijn zoon altijd om hulp vragen. Ook kan ik rekenen op de steun van de ouders van vriendinnetjes en klasgenootjes." Als ze terugkijkt op de afgelopen jaren, ziet ze hoeveel deze rol haar veranderd heeft. "Het heeft veel energie gekost. Je wordt enorm met jezelf geconfronteerd." Maar tegelijk bracht het haar ook iets moois. "Ik heb mij hierdoor mogen ontwikkelen tot wie ik nu ben."

Waar ze vroeger liever op de achtergrond bleef, durft ze nu zichtbaar te zijn. "Ik wilde vroeger niet gezien worden. Maar nu mogen mensen me zien en horen." Dat merkt ze zelfs in haar omgeving. "Kindjes op school komen me knuffels geven. Vriendjes en vriendinnetjes van Noëlle noemen mij ook oma."

"JE HOEFT HET NIET ALLEEN TE DOEN"

Aan andere grootouders die onverwacht in een soortgelijke situatie terechtkomen, wil Mary-Rose vooral meegeven dat steun zoeken belangrijk is. "Doe zeker mee aan zo'n training. Het helpt je om anders naar je situatie te kijken en herkenning te vinden bij anderen."

Hoewel de weg zwaar kan zijn, gelooft ze dat er altijd perspectief blijft. "Komt tijd, komt raad." En boven alles overheerst één gevoel: dankbaarheid. "We mogen hier hele mooie dingen beleven," zegt ze glimlachend. "Ik heb elke dag Omadag."

*Het mooie kind van jouw kind,
Volmaakt, lief en bemind.*

*Terug in de tijd en alles opnieuw gevoeld,
Want het loopt anders dan bedoeld.*

*Waar niet kunnen hulp nodig heeft,
Ben jij degene die dat met liefde geeft.*

*Jouw leven krijgt een nieuwe betekenis,
Waar jouw kleinkind de bijzondere spil in is.*

NIEUWE GRIP-TRAINING VOOR GROOTOUDERS

Dit najaar gaan we weer starten met de GRIP (Grootouders in Pleegzorg), een ondersteuningsprogramma speciaal bedoeld voor grootouders die als pleegouder voor hun kleinkind(eren) zorgen. In de groep worden thema's besproken die horen bij deze specifieke vorm van pleegzorg:

- De drie rollen (grootouder, ouder, pleeggrootouder)
- Loyaliteiten en loyaliteitsconflicten
- Relatie tot de ouders van je kleinkind
- Generatiekloof
- (On)begrip van andere familieleden

Het programma bestaat uit 6 bijeenkomsten en vindt 1 keer per maand plaats van 9.00 tot 13.00 uur. De laatste afsluitende bijeenkomst duurt van 9.00 tot 14.00 uur omdat we dan een lekkere lunch voor jullie verzorgen.

Locatie: Maastricht of Heerlen, afhankelijk van waar de meeste aanmeldingen komen.

De datums worden vastgelegd zodra er voldoende aanmeldingen zijn. We laten u de datums ruim van tevoren weten. Er wordt verwacht dat u aan alle bijeenkomsten deelneemt.

Trainers: Nicolle Tossings en Chantal Zelissen

Er kunnen 12 tot 15 personen meedoen. U kunt alleen of met twee personen meedoen.

Wilt u meer informatie of direct aanmelden?

Neem dan contact met ons op via pleegzorg@xonar.nl.

KIJKJE IN DE KEUKEN

UNICORN REGENBOOG- KWARKTAART

In deze editie nemen we een kijkje in de keuken van Nicole, medewerker communicatie bij XONAR. Zij deelt haar favoriete recept om samen te maken. Eenvoudig en toch heel erg lekker: Unicorn Regenboogkwarktaart!

INGREDIËNTEN

- 60 gram ongezoeten roomboter
- 1 pak Dr. Oetker Kwarktaart Naturel bakmix
- 300 ml water op kamertemperatuur
- 500 gram magere kwark
- 250 ml verse slagroom (onbereid)
- 1 pak Dr. Oetker Kleurstoffen
- 1 potje Dr. Oetker Regenboogfantasie

KEUKENSPULLEN

- Steelpan
- Springvorm 24 cm doorsnede
- Mixer met garde
- 3 kommetjes
- Lepel

STAP 1. VOORBEREIDING

Leg het bijgeleverde velletje bakpapier op de bodem van de springvorm. Plaats de rand erop en sluit de springvorm.

STAP 2: DE BODEM MAKEN

Smelt de boter in een pannetje. Neem het pannetje van het vuur en roer de inhoud van het pakje kruimelbodemmix door de gesmolten boter. Bedek nu de bodem van de springvorm gelijkmatig met de kruimelmix en druk stevig aan met de bolle kant van een lepel. Zet het in de koelkast.

STAP 3: DE REGENBOOGKWARKTAART MAKEN

Doe de kwark, slagroom en water in een kom. Mix dit op de laagste stand. **Je krijgt het beste resultaat als de kwark en slagroom net uit de koelkast komen.** Voeg daarna de kwarktaartmix toe en mix dit in 1 minuut op de laagste stand tot een glad mengsel. Klop het daarna op de hoogste stand gedurende 2,5 minuut tot een luchtige massa. Verdeel de kwark over de drie kommetjes en voeg de kleurstof toe: Eén kommetje kwarktaartmengsel wordt roze als je er een beetje rode kleurstof doorheen roert, de andere kommetjes krijgen de kleuren geel en blauw.

Haal nu de springvorm uit de koelkast. We gaan de eerste laag maken. Verdeel het kommetje blauw kwarktaartmengsel over de bodem en zet het in de koelkast. Na tien minuten haal je de springvorm uit de koelkast en verdeel je het gele mengsel over de blauwe laag en strijk je het voorzichtig uit met een lepel. Weer tien minuutjes in de koelkast en dan kun je de roze laag op dezelfde manier toevoegen. Nu is het geduld hebben! De taart moet ongeveer 2,5 uur in de koelkast opstijven.

STAP 4: DE TAART VERSIEREN

Nu komt de leukste stap: de taart versieren! Je mag de hele taart hetzelfde versieren, of je kiest net als ons ervoor om de kwarktaart te verdelen in taartpuntjes met elk puntje zijn eigen versiering. Eet smakelijk!

ALLES VOOR UW PLEEGKIND MATERIALENDEPOT MAX

Soms komt een kind niet met een koffertje binnen. Dan moet je dat koffertje nog bij elkaar zoeken. Gelukkig is er het Materialendepot MAX.

Het telefoontje kan zomaar komen. "We hebben een plekje voor een kind nodig. Kunnen jullie vandaag nog?" Voor een pleeggezin begint dan een periode van schakelen. Een kamer klaarmaken, een bed regelen, kleding zoeken die past. Misschien komt er een baby, misschien een tiener. Juist op zulke momenten is Materialendepot MAX er.

Het Materialendepot is er voor alle pleegkinderen. In het depot staat van alles klaar voor kinderen die tijdelijk of voor langere tijd een plek in een gezin krijgen. Van bedjes, boxen en kinderwagens tot fietsen, autostoeltjes, verzorgingspullen en kleding in maten van baby tot tiener. Spullen die door andere gezinnen niet meer worden gebruikt, krijgen hier een tweede leven en komen terecht waar ze hard nodig zijn.

VAN PLEEGOUDERS, VOOR PLEEGOUDERS

MAX begon ooit als een initiatief van pleegouders zelf. Want wie weet beter hoe belangrijk praktische hulp kan zijn dan iemand die het zelf heeft meegemaakt? Inmiddels maken ook begeleiders binnen verschillende vormen van hulpverlening gebruik van MAX om kinderen en gezinnen te ondersteunen. Zo is een initiatief vóór en dóór pleegouders uitgegroeid tot een plek die binnen heel XONAR van betekenis is.

MEER DAN SPULLEN ALLEEN

Wie bij MAX binnenstapt, komt niet alleen voor een fiets of een jas. Het is ook een plek waar mensen elkaar ontmoeten. In het MAX Kaffee staat de koffie klaar en is er ruimte voor een praatje. Om even ervaringen uit te wisselen of gewoon te horen: "Ja, dat herken ik." Want pleegzorg kan soms best veel zijn. Dan is het fijn als er een plek is waar je even binnen kunt lopen en andere pleegouders ontmoet.

DAMES MET EEN GROOT HART

Achter MAX staan zes enthousiaste pleegmoeders/vrijwilligers: Carola, Marij, Cindy, Joyce, Angel en Ida. Zij zorgen ervoor dat de spullen die binnenkomen worden uitgezocht, gecontroleerd en netjes klaargemaakt voor een volgende bestemming. Alleen spullen die nog in zeer goede staat en goed bruikbaar zijn, krijgen een plekje in het depot. Ook kleding wordt stuk voor stuk nagekeken. Het mooie is dat de kring zo rond blijft. Een pleeggezin dat vandaag een kinderwagen nodig heeft, kan morgen misschien zelf kleding of spullen doneren die niet meer nodig zijn. Zo vinden spullen steeds opnieuw hun weg naar een kind dat ze goed kan gebruiken.

EEN KLEINE PLEK MET EEN GROTE BETEKENIS

Materialendepot MAX laat zien dat ondersteuning soms heel praktisch kan zijn. Een bed zorgt ervoor dat een kind die eerste nacht een eigen plekje heeft. Een set kleding zorgt ervoor dat een kind de volgende ochtend iets heeft om aan te trekken. Een fiets maakt het mogelijk om naar school te gaan. En een kop koffie kan zomaar zorgen voor een goed gesprek met iemand die begrijpt hoe bijzonder pleegzorg is.

Het zijn misschien gewone spullen. Maar op het juiste moment kunnen ze een wereld van verschil maken.

Openingstijden:

Dinsdag: 09.30 uur-14.00 uur

Donderdag: 9.30 uur-13.00 uur

Maandag en woensdag zijn de

medewerkers meestal aanwezig, bel

van tevoren om teleurstelling te voorkomen.

Bij crisisplaatsingen: alle dagen tot 21.00 uur, op afspraak.

Locatie: Severenstraat 16, Maastricht

Contact: pleegzorgdepot@xonar.nl of 06-30298030.

EEN HUIS WAAR IEDEREEN WELKOM IS

Rob en Petra uit Eijsden kiezen, al voor de komst van hun eigen drie kinderen, voor deeltijdpleegzorg.

EEN DROOM DIE AL JONG BEGON

Petra weet al sinds haar tienerjaren dat ze ooit voor kwetsbare kinderen wil zorgen, bijvoorbeeld door te adopteren of tijdelijk in een kindertehuis te gaan werken. In de kerk waar ze komt ziet ze geregeld gezinnen die er 'opeens' een extra kind bij hebben. Zij bieden pleegzorg. Het zaadje wordt geplant.

Wanneer Rob en Petra een relatie krijgen en trouwen, besluiten ze zich aan te melden als pleegouders bij XONAR. Rob heeft dan ook al vrijwilligerswerk gedaan met jongeren die kansarm zijn en hij ondersteunt het idee om iets voor een ander te betekenen.

Petra: "Ons gezin mag een plek zijn waar anderen welkom zijn, of dat nu neefjes en nichtjes zijn of pleegkinderen. We werkten allebei fulltime en deeltijdpleegzorg was de meest logische optie."

EEN TWEEDE THUIS VOOR TWEE ZUSJES

Na het voorbereidingsprogramma worden ze gematcht met twee zusjes die om het weekend komen logeren. Tijdens die weekenden voelden ze zich echt een tweede paar ouders voor de meisjes. Ze doen de 'gewone gezinsdingen' zoals samen boodschappen doen en naar de speeltuin gaan.

Door de week kunnen ze bijtanken en weer werken. Als blijkt dat de meiden volledig uit huis geplaatst moeten worden, stopt de deeltijdplaatsing bij Rob en Petra.

TIJD VOOR HET EIGEN GEZIN

Petra: "Ik was op dat moment net zwanger van de eerste en we hebben toen bewust een pauze ingelast van pleegzorg om ons op ons eigen gezin te richten." Die pauze wordt wat langer want na de geboorte van de eerste zoon (9), volgt twee jaar later een tweede zoon (7) en drie jaar later een dochter (4).

Petra en Rob weten dan al dat, wanneer de balans weer wat meer gevonden is, pleegzorg weer onderdeel van hun leven gaat zijn. "We zijn vorig jaar de kinderen al voorzichtig gaan voorbereiden op de komst van een pleegkindje in ons gezin." En niet snel daarna volgt er een kennismaking met Divalicia. "Onze eigen kinderen reageren erg goed op een extra kindje in ons gezin, Divalicia komt om het weekend en blijft dan van vrijdag tot zondag."

KIBBELEN ALS ZUSJES

Petra: "Ze is ongeveer even oud als onze dochter en dat heeft voor- maar ook nadelen. Ze spelen heel leuk samen, maar kunnen ook kabbelen als zusjes. Op dag 3 merk je dat het wel weer goed is geweest, dan gaan beide meisjes meer hun eigen gang en dat is prima. Zo gaat dat ook als er neefjes of nichtjes wat langer komen logeren."

"Ons gezin mag een plek zijn waar anderen welkom zijn, of dat nu neefjes en nichtjes zijn of pleegkinderen."

Voor onze eigen kinderen is het gewoon zo. Ze hebben nooit gevraagd waarom ze bij ons komt logeren. We zien dat onze oudste zoon heel behulpzaam is en echt als een oudere broer met haar speelt. En ook de middelste speelt graag met haar. Divalicia vindt het heel leuk om mee te gaan in de verhalen die hij verzint. Maar het mag ook best eens wat moeilijker gaan of ingewikkeld zijn, dat hoort er ook bij."

GEWOON MEEDRAAIEN IN HET GEZIN

"We hebben wel erg geboft met onze pleegkinderen, maar dat heeft denken we ook met je eigen instelling en verwachtingen te maken. Divalicia mag hier lekker haar eigen gang gaan en kind zijn, ze hoeft ons niets te 'brengen' of dankbaar te zijn. In feite ben je tijdens dat weekend volledig gericht op de kinderen." Ze houden de weekenden van Divalicia bewust rustig en voorspelbaar en spreken niet te veel af met vrienden.

Wat doen ze dan wel? "De gewone dingen. Samen een boodschap doen, naar het bos gaan of naar het speeltuintje in de buurt. Je hoeft geen entertainmentprogramma te hebben. Dat hebben we meegekregen in het voorbereidingsprogramma en dat werkt in de praktijk heel goed."

EIGEN PLEKJE

In het huis was er eigenlijk geen slaapkamer over, maar Rob en Petra hebben op een creatieve manier een eigen plekje gecreëerd voor hun pleegdochter. Op zolder hebben ze nu een eigen plekje met een hartjesdekbed speciaal voor Divalicia gemaakt. Ze is hier enorm trots op. "Thuis deelt ze haar kamer en ook bij ons zou ze met onze dochter de kamer moeten delen, maar het werkt beter als ze hier slaapt."

FIJNE SAMENWERKING MET DE OUDERS

De samenwerking met de ouders van Divalicia verloopt heel fijn. Rob: "Het zijn hele lieve mensen en we vinden het fijn dat ze vertrouwen in ons hebben. Nu we zelf papa en mama zijn, weten we veel beter hoe het voor ouders is om je kind aan een ander toe te vertrouwen. Je merkt dat ze echt het

beste met haar voor hebben en gericht zijn op de behoefte van hun kinderen. Hoe blij ze reageren als we Divalicia op zondag weer naar huis brengen. En ook mooi om te zien hoe blij Divalicia is als ze haar mama en papa weer ziet. Tijdens

"Op dag drie merken we vaak dat het wel weer goed is geweest en gaan de meisjes allebei meer hun eigen gang."

de haal- en brengmomenten is er altijd ruimte voor een gesprekje en we appen ook wel met elkaar door de week of in het weekend als er bijzonderheden te melden zijn. We vinden het heel fijn dat het zo gaat".

TROTS OP KLEINE MOMENTEN

Petra vertelt: "We hebben precies dat bereikt wat we altijd al wilden: een huis waar iedereen welkom is. Dit voelt compleet. We genieten als ze zingt terwijl ze ontspannen een tekening maakt en als de twee meiden zitten te giebelen. Of als ze een moeilijke puzzel maakt, wij zijn dan hartstikke trots op haar en laten haar ook hardop tegen zichzelf zeggen dat ze trots mag zijn. Dat gezichtje straalt dan en dat is zoveel waard!" Rob vult aan: "Je wilt haar zelfvertrouwen geven en dat lukt op deze manier."

"HET IS HET 100% WAARD"

Terugkijkend op hun pleegouderschap geven Rob en Petra aan: "We hebben geen seconde gedacht dat we dit niet hadden moeten doen, het is het 100% waard."

**OP DE VOLGENDE PAGINA:
INTERVIEW MET DE OUDERS VAN DIVALICIA**

"ZE HEEFT ECHT EEN EIGEN PLEKJE GEKREGEN"

Toen de gemeente al betrokken was bij het gezin, werd deeltijdpleegzorg als mogelijkheid genoemd. De oudste dochter ging al naar een buurtgezin. Eerst was het de bedoeling dat beide dochters daar terecht konden, maar voor dochter Divalicia (4 jaar) werd geen passend gezin gevonden.

"Divalicia heeft een wat pittiger karakter en vraagt meer begeleiding," vertelt moeder. "Toen deeltijdpleegzorg werd voorgesteld, schrok ik daar enorm van. Ik dacht meteen: dit is de eerste stap naar een volledige uithuisplaatsing. Mijn eerste reactie was echt: dikke doi."

In gesprekken met pleegzorg veranderde dat gevoel langzaam. "Er werd goed uitgelegd wat deeltijdpleegzorg inhoudt. Dat het juist bedoeld is om ons als gezin te ontlasten en dat er extra begeleiding aanwezig is voor zowel het pleeggezin als voor ons als ouders. Dat gaf meer houvast. Daardoor durfde ik het gesprek toch aan te gaan."

EEN PLEK WAAR ZE ZICHZELF KAN ZIJN

Tijdens de gesprekken voelden de ouders zich serieus genomen in hun zorgen. "Ik heb alles kunnen bespreken en werd echt gerustgesteld," zegt moeder. "Het doel was niet om Divalicia weg te halen, maar om haar een fijne plek te geven waar ze zichzelf kan zijn."

Thuis waren er regelmatig spanningen tussen de zusjes. "Onze andere dochter vraagt ook veel zorg en aandacht," vertelt vader. "We merkten dat Divalicia zich op bepaalde gebieden sneller ontwikkelde dan haar zus. Daardoor botste het vaak tussen hen."

Het wennen aan de logeerweekenden vond moeder in het begin moeilijk. "Bij buurtgezinnen blijven kinderen meestal niet slapen. Dat idee vond ik lastig. Maar inmiddels zijn we eraan gewend. Divalicia heeft het ontzettend naar haar zin en komt altijd opgewekt thuis."

"Ze kreeg al snel een eigen plekje in het pleeggezin. Dat gaf haar én ons het gevoel dat ze echt welkom is. Ze kan daar ontspannen en even afschakelen."

Ook vader ziet hoeveel het zijn dochter brengt. "Ze kreeg al snel een eigen plekje in het pleeggezin. Dat gaf haar én ons het gevoel dat ze echt welkom is. Ze kan daar ontspannen en even afschakelen."

TIJD EN AANDACHT VOOR IEDER KIND

De verdeling zorgt voor meer rust binnen het gezin. Als de ene dochter naar het buurtgezin gaat, blijft Divalicia thuis en krijgen ouders bewust één-op-één tijd met haar. Als Divalicia naar haar deeltijdpleeggezin gaat, is er alle ruimte en aandacht voor haar zus.

"Men zegt weleens: laat ze allebei tegelijk gaan, dan heb je zelf ook rust," vertelt moeder. "Maar dat zou ik niet willen. Juist die individuele aandacht is zo waardevol. En het zou veel te stil zijn in huis als ze tegelijkertijd weg zouden zijn."

OPENHEID EN VERTROUWEN

Het afscheid nemen blijft soms lastig voor Divalicia. "Dan wordt er benoemd dat ze mama mag missen en dat verdriet er mag zijn," zegt moeder. "Petra, haar pleegmoeder, doet dat ook heel fijn. Meestal zijn de tranen daarna snel weer weg." Ook met pleegvader Rob heeft Divalicia een goede band opgebouwd. "Ze is normaal gesproken wat terughoudend naar mannen," vertelt vader. "Naast mij zijn er eigenlijk weinig mannen in haar omgeving. Maar bij Rob voelt ze zich veilig en op haar gemak. Dat geeft ons veel vertrouwen."

Volgens de ouders is goede communicatie de sleutel tot een succesvolle samenwerking. "We communiceren open en eerlijk met elkaar. Gewoon vragen stellen als iets niet duidelijk is. Dat gaat eigenlijk heel vanzelf."

"WE WETEN NU DAT DIT DE JUISTE KEUZE WAS"

"Ik kan weer wat meer ademhalen," zegt moeder. "De weekenden verlopen rustiger en er is meer balans in huis. Natuurlijk missen we onze kinderen ook als ze weg zijn, maar we zien hoeveel het iedereen oplevert."

Zou moeder deeltijdpleegzorg aanraden aan andere ouders? "Ja, absoluut. Wat ik heel prettig vond, is dat er echt gekeken werd naar wat bij ons gezin past. We voelden ons gehoord. Er werd goed geluisterd naar onze wensen en zorgen." Terugkijkend zijn ouders blij dat ze de stap toch hebben gezet.

"In het begin twijfelden we enorm. Maar als ik nu zie hoe goed het met Divalicia gaat en hoe liefdevol ze over Petra en Rob praat, dan weet ik dat we hier goed aan hebben gedaan."

P-TEAM

(PLEEG)JONGEREN LATEN HUN STEM HOREN

Vaker heeft de Pleegouderraad pleegjongeren betrokken bij bijeenkomsten. En steeds waren alle aanwezigen onder de indruk van wat die jongeren te melden hadden. Dat smaakte naar meer!

Toen kwam Sabrina Kicken met het idee een vaste groep te vormen die de stem van de pleegjongere (of de jongere met ervaring met pleegzorg) zou kunnen vertegenwoordigen.

Al snel sloten drie jongeren zich bij Sabrina aan: zie de foto's.

Zij zijn voor de eerste keer bij elkaar geweest en het enthousiasme spatte ervan af: boeiende verhalen, plannen hoe verder te gaan, ideeën om meer jongeren te interesseren om aan te sluiten.

De naam van de groep zou iets moeten uitstralen van de ambitie om écht verschil te maken. En zo is het P-Team ontstaan als opvolger van het fameuze A-Team.

De Pleegouderraad en XONAR zijn enthousiast. Zij zorgen ervoor dat het P-Team wordt ondersteund. Signalen, ideeën, verbeterpunten van het P-Team worden door de Pleegouderraad betrokken bij de advisering van XONAR.

Sabrina

Angelo

Jessie

Hailey

Doe jij ook mee?

Zijn er pleegjongeren of jongeren met pleegzorgervaring die willen aansluiten? Meld je bij Sabrina Kicken via por@xonar.nl wie weet is het P-team ook iets voor jou!

- ✓ JOUW MENING TELT!
- ✓ DENK MEE EN MAAK IMPACT
- ✓ ONTMOET ANDERE (PLEEG)JONGEREN
- ✓ SAMEN VOOR EEN BETERE PLEEGZORG

"HET GEEFT RUST VOOR DE KINDEREN ÉN VOOR ONS"

MARCEL EN KIA OVER PLEEGGoudervoogdij

Al jarenlang vormen Marcel en Kia een thuis voor kinderen die niet meer bij hun ouders kunnen opgroeien. Inmiddels hebben zij voor drie pleegkinderen de pleegoudervoogdij op zich genomen. Voor hen voelde die stap als een logische keuze, maar wel één die goed overwogen moet worden.

"Over alle drie de kinderen hebben we nu de voogdij," vertelt Kia. Twee van de kinderen, broer en zus, wonen al zeven jaar in het gezin. De jongste kwam vier jaar geleden bij hen wonen.

VAN OTS NAAR VOOGDIJ

Voordat Marcel en Kia pleegoudervoogd werden, hadden de kinderen een ondertoezichtstelling (OTS). Dat betekent dat een gezinsvoogd van een Gecertificeerde Instelling samen met de gezaghebbende ouders meekijkt in het nemen van belangrijke beslissingen. Ook moest voor veel zaken de toestemming van moeder worden gevraagd en dat ging niet altijd vanzelf.

Omdat duidelijk werd dat de kinderen in het pleeggezin zouden opgroeien, begonnen Marcel en Kia zich af te vragen waarom de voogdij niet bij henzelf kon liggen. "Ze zouden toch tot hun 21e hier blijven. Toen dachten we: waarom regelen we het dan niet goed?"

"Ze zouden toch tot hun 21e hier blijven. Toen dachten we: waarom regelen we het dan niet goed?"

ONDERZOEK EN ONZEKERHEDEN

Die beslissing namen ze niet zomaar. "We hebben veel research gedaan," zegt Marcel. Toch merkten ze dat informatie over pleegoudervoogdij beperkt is. Vooral over de verschillen tussen eenhoofdige en gezamenlijke voogdij hadden ze graag eerder meer geweten.

"Bij gezamenlijke voogdij ben je financieel aansprakelijk, bij eenhoofdig niet. Dat wisten we van tevoren eigenlijk niet goed. Misschien hadden we dan een andere keuze gemaakt. Maar we hebben er geen spijt van."

Ook de voorlichting rondom de procedure mag volgens hen beter. "Je moet echt zelf op zoek naar informatie over de voor- en nadelen en de gevolgen op langere termijn."

DE PROCEDURE

Het aanvragen van pleegoudervoogdij is geen snelle procedure. Bij Marcel en Kia duurde het traject uiteindelijk anderhalf jaar.

"Eerst bespreek je het met de gezinsvoogd van de Gecertificeerde Instelling zoals Bureau Jeugdzorg of de William Schrikker Jeugdbescherming," legt Kia uit. "Daarna bespreek je het met de ouders. Vervolgens doet de Raad voor de Kinderbescherming onderzoek. Ze praten met iedereen en brengen advies uit."

Daarna wordt het verzoek bij de kinderrechter ingediend. Tijdens de zitting zitten alle betrokkenen samen aan tafel: de

ouders, de Gecertificeerde Instelling, de Raad en de pleegouders. En de rechter. "Je hebt geen advocaat nodig," vertelt Marcel, "maar je moet wel vrij nemen van je werk voor de gesprekken en om naar de rechtbank te gaan."

Voor twee van de kinderen stemden de ouders in met de voogdij. Voor de jongste volgde een hoger beroep in Den Bosch.

MEER RUST EN DUIDELIJKHEID

De grootste verandering sinds de voogdij? Rust. "Het geeft rust dat wij nu zelf bepalen," zegt Kia. "We hoeven niet meer overal toestemming voor te vragen."

Dat merken ze vooral in praktische situaties. "Een van de kinderen brak vorig jaar zijn arm. Toen konden we meteen handelen en naar het ziekenhuis gaan. Ook voor tandartsbezoeken of vaccinaties hoeven we niet meer overal achteraan." En als we een weekend naar de camping net over de grens willen gaan, doen we dat gewoon. Eerst moesten we daar toestemming voor vragen."

Die zelfstandigheid voelt prettig, al brengt het ook verantwoordelijkheid met zich mee. "Je bent wel eindverantwoordelijk als het misgaat," zegt Marcel. "Maar dat ben je bij je eigen kinderen ook."

Volgens Marcel zit het grootste voordeel vooral in de bescherming van de kinderen. "We kunnen hen beter beschermen tegen alle onrust en proberen in hun belang de juiste keuzes te maken."

EEN STERKERE BAND

Pleegoudervoogdij heeft volgens beiden ook invloed gehad op de relatie met de kinderen. "Vroeger had ik vaker het gevoel: kan ik dit wel maken? Het zijn mijn kinderen niet," vertelt Kia. "Nu beschouw ik ze meer als mijn eigen kinderen."

De kinderen noemen Marcel en Kia inmiddels papa en mama. "Dat betekent dat ze zich veilig voelen. Maar we zeggen er altijd bij dat ze twee papa's en mama's hebben", zegt Kia. De kinderen werden ook betrokken bij het besluit rondom de voogdij. "We hebben het in Jip-en-Janneketaal uitgelegd."

CONTACT MET OUDERS

Hoewel de voogdij nu bij Marcel en Kia ligt, blijven de ouders onderdeel van het leven van de kinderen. De ouders worden via rapportages en gezamenlijke evaluaties op de hoogte gehouden.

"We kunnen hen beter beschermen tegen alle onrust en proberen in hun belang de juiste keuzes te maken."

"Met een van de moeders hebben we momenteel geen contact omdat het niet goed met haar gaat," vertelt Kia. "Maar als er behoefte is aan contact, kunnen ze ons altijd bellen en dan regelen we iets."

NIET VOOR IEDERE SITUATIE GESCHIKT

Toch benadrukken Marcel en Kia dat pleegoudervoogdij niet voor iedereen de juiste keuze is.

"Als een kind gedragsproblemen heeft en veel specialistische behandeling nodig heeft, dan kun je het beter niet doen," zegt Marcel. "Dan is het beter om de voogdij bij de GI te laten, want anders moet je zelf de hulpverlening gaan regelen."

Volgens hen moeten pleegouders zich goed realiseren dat het een langdurige verantwoordelijkheid is. "Het is echt een commitment voor de lange termijn."

ONDERSTEUNING BLIJFT BELANGRIJK

Ondanks de voogdij staan Marcel en Kia er niet alleen voor. Ze hebben nog steeds begeleiding van hun pleegzorgbegeleider. "We weten elkaar goed te vinden," vertelt Kia. "Als er iets is, bellen we. En als het nodig is, komt ze langs. Ook zijn er evaluaties en spreekt ze de kinderen soms apart."

Die ondersteuning vinden ze belangrijk, juist omdat de verantwoordelijkheid groot is.

ADVIES AAN ANDERE PLEEGOUDERS

Zouden ze opnieuw kiezen voor pleegoudervoogdij? Zonder twijfel. "Ik zou het zeker adviseren," zegt Kia. "Het geeft rust voor de kinderen en voor ons."

Wel raden ze andere pleegouders aan om zich goed te verdiepen in de gevolgen. "Praat met professionals van de GI, de Raad en pleegzorg. Kijk naar uitspraken van rechtbanken en praat vooral met pleegouders die al pleegoudervoogdij hebben."

Hun belangrijkste boodschap? "Denk goed na over waar je aan begint. Het is heel mooi, maar ook een grote verantwoordelijkheid."

Voordelen

Zekerheid en rust: De feitelijke en juridische situatie komen overeen.

Zo bent u de wettelijk vertegenwoordiger en kunt u zelfstandig zaken voor het pleegkind regelen, zoals schoolkeuzes, medische behandelingen, paspoorten en reistoestemmingen. Minder wisselingen: U voorkomt dat het kind tijdens de opgroeiperiode te maken krijgt met wisselende voogden vanuit de jeugdzorg.

Krachtig signaal: Het geeft het kind een sterk gevoel van verbondenheid en het besef dat u onvoorwaardelijk voor hem of haar kiest.

Nadelen

Spanningen met ouders: De juridische band met de ouders wordt (grotendeels) verbroken. Dit kan leiden tot loyaliteitsconflicten bij het kind of spanningen met de familie van het kind.

Geen financiële overstap: U blijft in de meeste gevallen onder het pleegzorgcontract vallen, waardoor u niet automatisch in aanmerking komt voor reguliere kinderbijslag. Wel behoudt u recht op de reguliere pleegzorgvergoeding voor kosten van levensonderhoud en opvoeding.

Aansprakelijkheid: Omdat u het wettelijk gezag heeft, kunt u onder bepaalde omstandigheden juridisch en financieel aansprakelijk worden gesteld voor het handelen van uw pleegkind.

Erfrecht: Als pleegoudervoogd wordt u niet automatisch de juridische ouder, waardoor het pleegkind niet zomaar uw wettelijke erfgenaam is. Dit moet u specifiek via een testament regelen.

Voordelen

Een belangrijk voordeel is duidelijkheid: één persoon heeft het gezag en kan zelfstandig beslissingen nemen. Dit kan praktisch zijn in situaties waarin snel handelen nodig is, bijvoorbeeld bij medische kwesties of schoolzaken.

Ook kan het rust geven als er verschillen van inzicht zijn tussen partners; er is immers één eindverantwoordelijke.

Nadelen

De verantwoordelijkheid ligt volledig bij één persoon, wat zwaar kan voelen.

De andere pleegouder staat juridisch buitenspel, terwijl die in de praktijk vaak wel een grote rol speelt in de opvoeding. Dit kan soms scheef voelen of tot spanning leiden.

Daarnaast kan het voor het kind verwarrend zijn als het beide pleegouders als opvoeder ziet, maar slechts één persoon officieel beslissingen mag nemen. Bij onverhoopt overlijden van de pleegoudervoogd ontstaat er een gezagsvacuüm en is het niet vanzelfsprekend dat de partner van de pleegoudervoogd de voogdij krijgt. Dit zal dan opnieuw bekeken moeten worden.

GEZAMENLIJKE VOOGDIJ

Voordelen

Beide pleegouders zijn juridisch gelijkwaardig betrokken. Dit sluit vaak beter aan bij de dagelijkse praktijk waarin je samen opvoedt.

Beslissingen worden samen genomen, wat kan leiden tot meer draagvlak en zorgvuldigheid.

Voor het kind kan het duidelijk en veilig voelen dat beide pleegouders officieel verantwoordelijk zijn.

Nadelen

Samen beslissen betekent ook dat je het eens moet worden. Bij verschillen van mening kan dit tot vertraging of spanning leiden. In urgente situaties kan het minder praktisch zijn als overleg niet direct mogelijk is.

Het vraagt goede communicatie en samenwerking tussen pleegouders.

Als het pleegzorgcontract stopt, bijvoorbeeld als het kind naar een instelling verhuist of de gemeente geen indicatie meer afgeeft, verandert uw status van juridische voogd naar gewone voogd. Op dat moment wordt u wel onderhoudsplichtig voor het kind tot diens 21e levensjaar. Bij eenhoofdige voogdij geldt deze plicht niet.

De pleegoudervoogdij stopt automatisch als het kind 18 jaar en dus meerderjarig wordt. De pleegzorgbegeleiding en -betaling kunnen dan wel blijven doorlopen als het meerderjarige kind ervoor kiest om bij u te blijven wonen en u hiermee akkoord bent. U krijgt dan een ander pleegzorgcontract, gebaseerd op een vrijwillige plaatsing.

Pleegouders met voogdij die ervoor kiezen om naar het buitenland te verhuizen, bijvoorbeeld Duitsland of België, lopen het risico dat de gemeente waar het kind vandaan komt, niet langer verantwoordelijkheid draagt voor de financiering van de pleegzorgplaatsing. Als zij hiertoe besluiten, is XONAR genooddacht de pleegzorgbegeleiding en – vergoeding te beëindigen en kan de plek van het kind in uw gezin in het geding komen.

DE VERHALEN VAN BESTANDS- PLEEGMOEDER MAROUSCHKA

Omdat elk kind veilig op moet kunnen groeien.

“Maar welke papa dan?”

We lopen over de rotspaden langs de kust van Bretagne, samen met een creatief samengesteld gezelschap. Zo’n groep waar je alleen maar naar hoeft te kijken om te zien dat geen mens hetzelfde is. Waarvan je je in eerste instantie afvraagt: wat is hier in hemelsnaam de bindende factor? Om er vervolgens, een week later, achter te komen dat je ze stiekem gewoon mist.

Goed. Met die groep zijn we dus een week in Frankrijk. Een plek die voor mij inmiddels voelt als thuiskomen. Alleen dan mooier. Veel mooier. En doorgaans met meer wind. Zo’n wind die lijstjes, latjes en alles wat nog door je hoofd raast, moeiteloos weg blaast. Heerlijk! Hier draait het leven om schelpen. Om struinen, om vinden en laten zien. Om niks doen — en daarmee precies alles doen.

Maar goed. Wij lopen dus. Van de vuurtoren naar het fort. De kleine meid hobbelt vrolijk mee op haar kleine beentjes.

Haar vriendinnetje is ook van de partij maar draait na een korte start met vaderlief weer om. Met een beetje overtuiging — en natuurlijk een koekje — loopt de kleine meid dapper door. Want ze heeft een missie. Het ontmoeten van de prinses van het fort! Heeft ze blonde haren? Of juist hele lange, zoals Rapunzel? Misschien wel ingevlochten, net als de kleine meid zelf vandaag.

Er is niet veel nodig om haar in beweging te houden. Onderweg vraagt ze naar haar vriendinnetje. Die is met haar papa terug naar de auto. “Met welke papa dan?” We hebben het over papa’s. En mama’s. Over gezinnen. In alle vormen en maten. En hoe dat bij haar zit. Het is geen ingewikkeld gesprek. Niet zwaar. Gewoon zoals je het hebt over alledaagse dingen;

wat eten we vanavond, waarom mag er geen schmink op naar school en wanneer ga ik weer naar de kapper. Ze concludeert dat ze wel veel geluk heeft. Want zij heeft twee papa’s en twee mama’s. Haar vriendinnetje van ieder maar één.

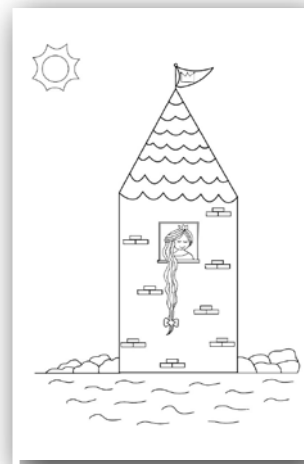
Ze straalt, laat inmiddels al meer kilometers achter zich dan dat ze oud is en loopt nog steeds vrolijk verder. Want ja — die prinses moet gevonden worden.

Na een kilometer of 8 verschijnt het fort in zicht. Enthousiast rent ze erop af. Te snel. De combinatie van kleine beentjes, een bergpad en een overlopend enthousiasme blijkt geen succes. Ze valt. Hard. En met die val spat ook haar positieve bubbel uit elkaar en dus wordt ze de laatste kilometers gedragen. A la prinsessenstijl. De grootste domper? Die échte prinses? ... Die is onvindbaar!

We ploffen in het gras. De picknick komt tevoorschijn. Tranen worden weggeveegd. Een diepe zucht. “Ik vind het echt heel zielig voor mij mama”. En daar zit ze. Verdrietig. Teleurgesteld.

Even schiet het door mijn hoofd dat het gesprek van eerder misschien toch iets heeft geraakt. Dat er een ander soort verdriet onder zit. Maar niets is minder waar. Ze is verdrietig omdat ze de prinses heeft gemist.

En terwijl ik naar haar kijk, denk ik alleen maar: Wat een geluk dat dát is waar haar tranen over gaan.

PLEEGZORG IN NEDERLAND EN LIMBURG

In Nederland zijn er 28 (regionale) jeugdhulporganisaties die pleegzorg bieden. XONAR is de grootste pleegzorgaanbieder in Zuid-Limburg. Eind 2025 hadden wij ongeveer 565 pleegkinderen in zorg die werden opgevangen in zo'n 467 pleeggezinnen. Deze factsheet brengt de pleegzorgcijfers van 2025 in beeld, zowel landelijk als van XONAR.

2025 IN CIJFERS

14.876

pleegkinderen landelijk

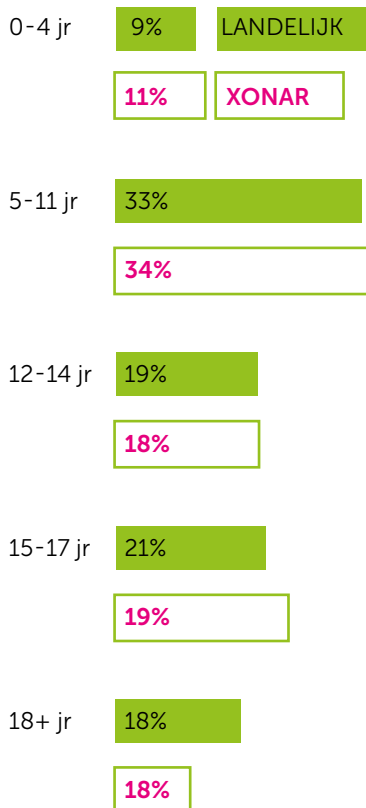
565

pleegkinderen XONAR

Stand eind 2025

LEEFTIJD

PLEEGKINDEREN

VORMEN VAN PLEEGZORG BINNEN XONAR

Voltijd en deeltijd

Langdurig en kortdurend

Bestand- en netwerkpleegzorg

Crisispleegzorg

"Achter ieder cijfer zit een kind, een gezin en een verhaal."

SITUATIE LANDELIJK / XONAR

Vrijwillige hulpverlening

36%

LANDELIJK

45%

XONAR

Uit het netwerk van
kind (grootouders, tantes,
onderwijzers, burens etc.)

45%

38%

Onder toezichtstelling

20%

16%

Uit het pleegouderbestand

55%

62%

Pleegoudervoogdij of
voogdij bij een
gecertificeerde instelling

44%

39%

AANTAL PLEEGKINDEREN

op peildatum 31 december

14.876

2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025

LANDELIJK 2005 - 2025

565

2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025

XONAR 2007 - 2025

PLEEGOUDERS VAN XONAR

99

informatieaanvragen

40

inschrijvingen

81

uitschrijvingen

467

pleegzorgadressen

INTERVIEW MET KATINKA

VAN NETWERK- NAAR BESTANDSPLEEGZORG

Voor sommige pleegouders begint het avontuur onverwacht. Dat geldt ook voor pleegmoeder Katinka, die jaren geleden startte met netwerkpleegzorg voor een familielid en inmiddels al meerdere kinderen in bestandspleegzorg heeft opgevangen. Wat begon als een helpende hand voor een neefje, groeide uit tot een blijvende passie om kinderen een veilige en warme plek te bieden. "Het is zo'n leuk en dankbaar werk," vertelt Katinka. "Ik wil het zo lang mogelijk blijven doen."

EEN UITDAGENDE START BINNEN DE FAMILIE

Haar eerste ervaring als pleegouder ontstond vanuit de familie. Devin, toen drie jaar oud, kwam bij haar wonen omdat het thuis niet goed ging. De situatie was complex. Naast de zorg voor haar eigen kinderen van tien en twaalf jaar, zorgde ze ook voor haar gehandicapte man. "Het eerste jaar was heel pittig," vertelt Katinka. "Devin was niet de makkelijkste. Hij werd beïnvloed door zijn moeder en mijn eigen kinderen wezen hem in het begin af."

"Het is zo'n leuk en dankbaar werk, ik wil het zo lang mogelijk blijven doen."

Devin kon agressief gedrag vertonen. Haar kinderen zagen hoe hij haar schopte en sloeg en maakten zich zorgen. Toch bleef ze zoeken naar oplossingen. Door duidelijk grenzen te stellen en positief gedrag direct te belonen, ontstond er langzaam meer rust.

Devin bleef uiteindelijk dertien jaar bij haar wonen. Hoewel de relatie tijdens zijn puberteit onder druk kwam te staan en er zelfs een periode van twee jaar zonder contact volgde, voelt hij nog steeds als haar zoon. "Als ik zie hoe hij nu zijn leven inricht, ben ik trots op hem. Ik heb hem in die dertien jaar toch veel kunnen meegeven."

DE STAP NAAR BESTANDSPLEEGZORG

De overgang naar bestandspleegzorg kwam eigenlijk vanzelf. Pleegzorg benaderde Katinka met de vraag of zij een jongen in de weekenden wilde opvangen. "Ik ben daar wel makkelijk in," zegt ze lachend. "Hij is toen gekomen en bleef ongeveer twee jaar in de weekenden komen."

Sindsdien volgden meerdere deeltijdplaatsingen. Kinderen zoals Cindy, Lucas en Mara vonden in haar gezin een plek waar ze om het weekend konden verblijven. Inmiddels vangt ze meerdere pleegkinderen tegelijk op, naast haar kleinkinderen en bonuskleinkinderen. Druk? Zeker. Maar ze geniet ervan. "De buurt weet ervan en vraagt zich soms af hoe ik dat allemaal doe. Als ik weet dat er vakantie aankomt, ga ik wel nadenken over hoe we alles organiseren."

← *Moederdagcadeautje* ♥

GEEN ONDERSCHIED TUSSEN NETWERK EN BESTAND

Op de vraag wat het verschil is tussen netwerkpleegzorg en bestandspleegzorg, heeft Katinka niet lang na te denken. "Voor mij maakt het eigenlijk niet uit wie er voor me staat. Ik behandel iedereen met respect." Wel merkt ze dat de samenwerking met ouders soms uitdagender kan zijn dan de zorg voor de kinderen zelf. "Met de kinderen heb ik eigenlijk nooit problemen. Het zijn de ouders die me soms uitdagen."

Toch probeert ze altijd open en zonder oordeel naar ouders te kijken. "Ik heb respect voor de ouders van de kinderen, maakt niet uit wie je bent, hoe je eruit ziet of wat je hebt meegemaakt. Als je respect geeft, krijg je dat meestal ook terug."

Dat blijkt uit de contacten die Katinka door de jaren heen heeft opgebouwd. Met sommige ouders heeft ze nog steeds een warme band. Zo heeft ze nog regelmatig contact met de moeder van een voormalig pleegkind, en ook de vader van Mara noemt haar inmiddels plagend 'oma'.

"Ik wil eerst zelf ontdekken wie het kind is. Niet wie anderen zeggen dat het kind is."

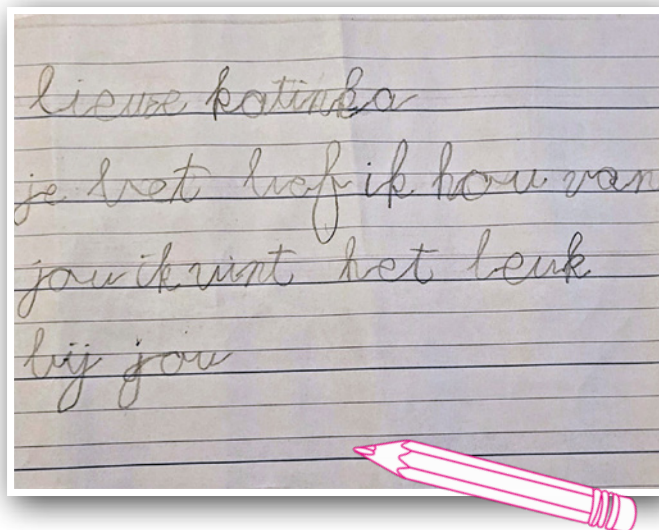
EEN KIND LEREN KENNEN ZONDER VOOROORDELEN

Opvallend is haar manier van werken wanneer een nieuw pleegkind wordt geplaatst. "Ik lees de informatie over het kind niet." De informatie wordt opgeborgen in een map, zonder dat ze deze direct doorneemt. "Ik wil eerst zelf ontdekken wie dat kind is. Niet wie anderen zeggen dat het kind is."

Pas wanneer ze tegen bepaald gedrag aanloopt, zoekt ze aanvullende informatie op. Volgens haar voorkomt dit dat ze onbewust met vooroordelen naar een kind kijkt. Deze open houding helpt haar ook bij het opbouwen van vertrouwen. Zo had Mara in het begin veel moeite met emoties en hilde ze om vrijwel alles. "Dat eerste half jaar was best lastig. Ik moest duidelijk en consequent zijn. Daarna veranderde alles. Nu komt ze naar me toe als ze ergens mee zit en lossen we het samen op."

STRUCTUUR, CREATIVITEIT EN AANDACHT

Met meerdere kinderen tegelijk in huis vraagt pleegzorg om organisatievermogen. Daar heeft Katinka haar eigen oplossingen voor gevonden. Zo plakte ze bijvoorbeeld foto's van de kinderen op de hoeken van de tafel, zodat iedereen precies wist waar hij of zij mocht zitten. Ook vaste rituelen spelen een belangrijke rol. "Op zaterdag doen we altijd iets leuks. Ik zoek activiteiten die niet te veel kosten. We gaan

bijvoorbeeld picknicken, nemen iets lekkers mee en halen daarna een ijsje." Het zijn juist die eenvoudige momenten die voor kinderen vaak veel betekenen. "Ik geniet van die blije gezichtjes. Daar doe ik het voor."

DE IMPACT OP HET GEZIN

Ondanks de drukte ervaart Katinka de pleegzorg vooral als verrijking. Haar kleinkinderen zijn niet jaloers op de aandacht die de pleegkinderen krijgen. "Ze komen allemaal in hetzelfde weekend. Of het er vier zijn of zes maakt mij niet uit. Het andere weekend heb ik weer voor mezelf." Die balans is belangrijk. Ze weet inmiddels ook goed waar haar grenzen liggen. Na een uitdagende ervaring met een puber besloot ze dat ze zich voortaan vooral wil richten op jongere kinderen. "Kinderen tot ongeveer tien jaar wil ik nog opvangen. Dat past beter bij mij."

ADVIES AAN ANDERE PLEEGoudERS

Voor pleegouders die nadenken over een overstap van netwerkpleegzorg naar bestandspleegzorg heeft ze een duidelijke boodschap: werk vooral aan een respectvolle samenwerking met ouders, hoe ingewikkeld de situatie soms ook kan zijn. "Je hoeft het niet altijd met elkaar eens te zijn, maar je kunt elkaar wel respecteren." Voor haar is pleegzorg uiteindelijk vooral een manier om iets waardevols te betekenen in het leven van een kind. "Het geeft me ontzettend veel voldoening. De kinderen worden geholpen, ik kan leuke dingen met ze doen en ik zie ze groeien. Dat maakt me gelukkig."

Netwerkpleegouders die ook iets voor een ander (voor hen onbekend) kind willen betekenen, worden geacht eerst bij XONAR de STIP-training te doen, die bestaat uit 5 bijeenkomsten en 3 gesprekken. Dit is nodig om een goede inschatting te kunnen maken of bestandspleegzorg past en welke match er het beste gemaakt kan worden. Meer informatie: pleegzorg@xonar.nl

DUIDELIJKE REGELS MET EEN GROTE DOSIS LIEFDE

Als ik binnenloop, komt Afrah me met uitgestoken hand en een vriendelijke glimlach tegemoet. De twee pleegkinderen zijn heel nieuwsgierig naar wie er binnenkomt en kijken afwachting toe. Ze zijn eigenlijk druk bezig met tv kijken. Afrah vraagt hun om mij een hand te komen geven en dat doen ze meteen. Heel beleefd en geïnteresseerd. Later begrijp ik dat Afrah veel waarde hecht aan fatsoensregels, maar met liefde gebracht.

KINDEREN ZIJN HAAR WERELD

Afrah (51) heeft zelf zes volwassen kinderen en zestien kleinkinderen en woont momenteel met vier pleegkinderen in Landgraaf. Ik vraag me af hoeveel ruimte iemand kan hebben om zoveel mensen op te voeden. Maar voor Afrah is het geen vraag. Ze houdt van kinderen. Kinderen zijn haar wereld. Ze is opgegroeid in een groot gezin en houdt ervan veel mensen om zich heen te hebben. Als er geen kinderen bij haar zijn, voelt ze zich niet fijn. Afrah komt oorspronkelijk uit Jemen en woont inmiddels al 34 jaar in Nederland.

Zo'n tien jaar geleden vraagt een vriendin, die bij Bureau Jeugdzorg werkt, of Afrah zich misschien over een Syrisch meisje wil ontfermen. Het meisje heeft een veilige plek nodig. Maar Afrah durft het niet door de verhalen die ze gehoord heeft over dit soort kinderen. Haar drie nog thuiswonende kinderen staan ook niet te springen.

**“Als pleegouder voor de crisis-
opvang heeft Afrah in de loop
der jaren zo'n 26 kinderen
opgevangen.”**

Op het moment van het Offerfeest, als Afrah haar huis vol heeft met haar kinderen, staat haar vriendin plotseling voor de deur met het meisje. Afrah kan dan geen nee meer zeggen en dat is het begin van wat later een lange en succesvolle periode als pleegmoeder blijkt.

LIEFDEVOL ÉN DUIDELIJK

Het Syrische meisje, toen elf jaar oud, was in het begin een rustig kind. Tweeënhalf jaar blijft ze bij Afrah wonen. Haar gedrag wordt wel wat uitdagender. Op een dag zegt ze tegen Afrah dat ze bij een vriendin gaat wonen. Dit heeft Afrah heel veel verdriet gedaan.

Het elders wonen was van korte duur want na een maand staat het meisje weer voor de deur. Maar Afrah is heel duidelijk. “Jij hebt je keuze gemaakt en dat vond ik heel erg, maar ik heb het gerespecteerd. Je mag zo vaak bij me komen als je wilt en ik ga je helpen om een eigen leven op te bouwen. En vergeet niet, ik zal voor altijd van je blijven houden.”

Als het meisje dan op zichzelf gaat wonen, vertrekt ze vanuit Afrah's huis met een koffer vol cadeaus. En dit is wat Afrah zo typeert. Ze heeft enorm veel liefde te geven en tegelijkertijd is ze heel duidelijk. Afspraak is afspraak.

ER IS ALTIJD PLEK IN JE HART

Toen XONAR destijds aan Afrah vroeg of ze pleegmoeder zou willen zijn, wist ze eerst niet wat te doen. Ze belde haar moeder in Jemen en die zei meteen: “doen!” Er is altijd plek voor meer kinderen in je hart en God zal je belonen.

Voor Afrah is haar geloof heel belangrijk. Het islamitische geloof zegt dat als je goed doet voor een ander, je beloond zult worden. En zo geschiedde. Na eerst de STIP-training gevolgd te hebben, werd Afrah officieel pleegmoeder voor de crisisopvang. In de loop der jaren heeft ze zo'n 26 kinderen opgevangen.

EEN VERTROUWDE PLEK VOOR ISLAMITISCHE KINDEREN

Volgens pleegzorgwerker Sarah is Afrah bijzonder. "Ze is de enige islamitische pleegmoeder binnen ons crisisnetwerk. Daardoor kunnen we islamitische kinderen soms een plek bieden waar veel herkenning is: de geur van het eten, de taal, de gebruiken en de cultuur. Dat geeft kinderen vaak rust."

Maar dat is niet het enige. "Afrah ziet het kind écht en kijkt naar wat het nodig heeft," vertelt Sarah. "Ze maakt geen onderscheid tussen haar eigen kinderen, kleinkinderen of pleegkinderen. Iedereen hoort erbij."

IEDEREEN HOORT ERBIJ

Voor de kinderen is ze tante Afrah. Ze wil geen mama genoemd worden, want alle kinderen hebben tenslotte een eigen moeder. Met haar eerste pleegkind, dat inmiddels in Turkije woont, heeft ze altijd nog contact en met vele anderen ook. Maar alleen als de ouders daar ook achter staan.

Sarah: "Ik heb veel respect voor hoe Afrah dit in haar eentje doet. Gelukkig heeft ze een groot netwerk waar ze op terug kan vallen en haar kinderen helpen haar."

MET KINDEREN OM HAAR HEEN IS ZE HET GELUKKIGST

Afrah gelooft dat God haar helpt. Ze wordt gelukkig van het kunnen helpen van kinderen en het maakt haar blij dat de kinderen tevreden zijn bij haar. Als kinderen dan naar een andere plek gaan en contact willen blijven houden of zelfs terug willen naar haar, voelt dat bijzonder. Als ik haar vraag of ze nooit eens tijd voor zichzelf wil, zegt ze: "Met kinderen om me heen ben ik het meest gelukkig."

Als ik haar vraag welk advies ze mensen wil geven die pleegouder willen worden, zegt ze:

"Denk eerst goed na over wat het voor je betekent. Een pleegkind opvangen, is een grote verantwoordelijkheid. Het vraagt tijd, geduld en betrokkenheid. Maar als je die ruimte hebt, is het prachtig om een kind te kunnen helpen dat het moeilijk heeft. Dat is het mooiste wat er is."

"Het vraagt tijd, geduld en betrokkenheid. Maar als je die ruimte hebt, is het prachtig om een kind te kunnen helpen dat het moeilijk heeft. Dat is het mooiste wat er is."

WAT IS CRISISPLEEGZORG?

Crisispleegzorg is een vorm van pleegzorg waarbij een kind met spoed geplaatst moet worden, meestal binnen enkele uren. Het gaat om een noodsituatie waarin het kind acuut uit huis wordt gehaald — bijvoorbeeld vanwege onveiligheid, verwaarlozing, mishandeling of plotselinge uitval van ouders.

Het kan gaan om kinderen van alle leeftijden, van baby's tot pubers, die onverwacht en op zeer korte termijn een veilige plek nodig hebben. Van crisispleegouders wordt daarom veel flexibiliteit, rust en veerkracht gevraagd. Zij staan open voor onverwachte oproepen, ook 's avonds en in het weekend, en kunnen snel schakelen. Vaak is vooraf nog maar weinig bekend over het kind of de achtergrond en kan het verloop van de kortdurende plaatsing moeilijk te voorspellen zijn. Daarom worden crisispleegouders door XONAR getraind om in noodsituaties passende opvang te bieden en krijgen zij vanaf de eerste dag extra ondersteuning van een crisispleegzorgbegeleider. Stevig in de schoenen staan en goed kunnen omgaan met stress en onzekerheid zijn daarbij onmisbare eigenschappen.

Bij crisispleegzorg biedt een pleegouder een tijdelijk thuis, vaak voor enkele dagen tot een paar maanden, totdat er een meer langdurige oplossing gevonden is: terugkeer naar huis, plaatsing bij familie of overgang naar langdurige pleegzorg.

Crisispleegzorg vraagt iets extra's — maar het is ook van onschatbare waarde. U biedt een kind op het meest kwetsbare moment een veilige plek, rust en warmte.

Wilt u meer weten over crisispleegzorg? Neem vrijblijvend contact met ons op via pleegzorg@xonar.nl. Samen kunnen we onderzoeken of deze vorm van pleegzorg bij u past.

A photograph of an older couple, Leon and Dagmar, sitting on a black scooter. Leon is in the driver's seat, wearing a blue jacket and jeans. Dagmar is sitting behind him, wearing a patterned coat and black boots. They are in front of a brick wall with a dark door and a white garage door.

INTERVIEW MET PLEEGGROOTOUDERS LEON EN DAGMAR

Sinds april 2022 zorgen wij voor onze inmiddels 16-jarige kleinzoon en vanaf oktober, toen duidelijk werd dat hij niet meer terug naar huis ging, zijn we zijn officiële pleegouders geworden en hebben we de screening doorlopen.

Leon: Ik heb Dagmar in 1996 leren kennen; eerst waren we bevriend maar we zijn langzaam naar elkaar toe gegroeid en twee jaar later kregen we een relatie. Ik was toen al een aantal jaren gescheiden.

Ik kom uit een gezin van 4 kinderen en ik ben de jongste, een nakomertje. Mijn ouders zijn inmiddels overleden. Ik ben erg beschermd en traditioneel opgevoed. Het dorp waar ik ben opgegroeid was onze leefwereld, daarbuiten kwamen we niet veel als gezin. Deze beschermende houding creëerde vooral angst voor de buitenwereld. "Begin er maar niet aan" of "doe dat maar niet" waren reacties die ik vaak te horen kreeg van mijn ouders als ik plannen had. Toch besloot ik om als eerste van het gezin verder weg van huis te gaan en in Tilburg te gaan studeren. Ik heb daar twee jaar rechten gedaan, maar vooral veel gefeest.

Na twee jaar ging ik terug naar huis en mijn moeder was blij dat ik weer thuis kwam wonen. Na mijn dienstplicht ben ik in het casino gaan werken, een plek waar ik tot aan mijn pensioen heb gewerkt. Daar leerde ik om assertiever te zijn en mijn grenzen te verleggen.

In 1978 leerde ik mijn eerste vrouw kennen en met haar kreeg ik twee dochters. In de loop der jaren ontstonden er

problemen in onze relatie en uiteindelijk zijn we uit elkaar gegaan. Met de kinderen had ik een bezoeksregeling: alle dagen dat ik vrij had van mijn werk, waren de kinderen bij mij. Toen mijn oudste dochter 16 jaar was, kwam ze volledig bij mij en Dagmar wonen en niet veel later kwam de jongste dochter ook naar ons.

Toen ik Dagmar leerde kennen, werd de echtscheiding van mijn vrouw een vechtscheiding. Er waren meerdere rechtszaken en er zijn hele vervelende dingen gebeurd. Een periode waar ik niet graag aan terug denk, maar ik vond het wel heel erg dat mijn kinderen hierbij betrokken werden. Later heb ik hun hiervoor mijn excuses aangeboden. Mijn oudste dochter heeft drie zonen gekregen, waarvan de oudste nu bij ons woont en de twee jongsten bij hun moeder.

"Sinds april 2022 zorgen wij voor onze inmiddels 16-jarige kleinzoon en in 2023 zijn we zijn officiële pleegouders geworden"

Dagmar: Ik ben de oudste van drie dochters. Mijn vader was vroeger dominant en er werd weinig gepraat in ons gezin. Ik heb gelukkig wel goede herinneringen aan de vakanties die we in Frankrijk doorbrachten of aan de surprise-avonden thuis.

Naarmate ik ouder werd ging ik me meer en meer afzetten thuis. In mijn puberteit stortte ik me in de punk-cultuur. Mijn zusjes en ik gingen steeds vaker de strijd met mijn vader aan. Maar nadat mijn zusjes op zichzelf gingen wonen, werd het wat rustiger thuis.

Mijn moeder was een lieve, creatieve, slimme en spirituele vrouw. Met haar had ik een goede band. Na haar overlijden in 2006 heb ik veel verdriet gehad en besloot ik een opleiding Dramatherapie te volgen, mede om de gebeurtenissen uit mijn jeugd een plek te geven. Dit heeft me veel inzichten opgeleverd. Na de dood van mijn moeder kwam het besef dat ik nu nog maar één ouder had en ik wilde graag de band met mijn vader verbeteren. En dat is gelukt. In 2014 is hij helaas plotseling overleden door een noodlottig ongeval.

Ik heb geen eigen kinderen en heb nooit een kinderwens gehad. Vroeger zei ik altijd: "ik wil geen moeder worden, maar wel oma". Toen de oudste kleinzoon in 2006 werd geboren, had ik een vaste oppasdag in de week en hierdoor hebben we samen een band kunnen opbouwen.

Ik ben vorig jaar op 1 april gestopt met werken vanwege verwaarloosde burn-outklachten en op 5 april is onze kleinzoon bij ons komen wonen. Niet direct de rust waaraan ik had gedacht, maar nu wist ik wel waarom het werk was gestopt. Onze kleinzoon kwam letterlijk op ons pad en daar had ik nu meer tijd voor. Ook heb ik nu meer tijd om me bezig te houden met mijn eigen bedrijf Hemelse Manden, een bedrijf dat zich sinds 2007 bezighoudt met de verkoop van handgemaakte wilgentenen grafmanden voor volwassenen. Een alternatief voor de traditionele doodskist.

Onze kleinzoon heeft naast wantrouwen, ook opgekropte boosheid in zich zitten. Om hiermee om te kunnen gaan, krijgt hij therapie en zit hij op kickboksen. Ook hebben we hem aangemeld voor boks-therapie bij Boxchainge. Ik hoop dat dit hem gaat helpen om zijn boosheid en zijn emoties beter te kunnen reguleren.

We praten veel met hem en leren hem allerlei vaardigheden aan. Vorig jaar zijn we naar Parijs gegaan om hem kennis te laten maken met cultuur. Hier heeft hij enorm van genoten en we zagen een jongen die niet constant op zijn telefoon aan het kijken was; een teken dat hij genoot en alles in zich opnam wat hij zag. Deze herinneringen zijn vastgelegd in zijn fotoalbum, want elke twee jaar maak ik een fotoalbum voor hem (voor alle kleinkinderen trouwens). Onze oudste kleinzoon heeft nu al 8 fotoalbums in zijn kast staan.

"Onze kleinzoon brengt weer reuring in huis, hij houdt me jong. Hij maakt mijn leven weer zinvol en betekenisvol."

Leon: In het begin hadden we wel moeite met deze verandering. Ik was inmiddels met vervroegd pensioen en had een andere voorstelling van hoe het leven na mijn pensioen er uit zou zien. Ik had bijvoorbeeld gedacht dat we vaker en langer met de caravan weg konden gaan, maar dat gaat nu even niet en dat is prima zo. Een puber in huis is niet altijd even makkelijk, maar we leren er op persoonlijk vlak samen heel veel van.

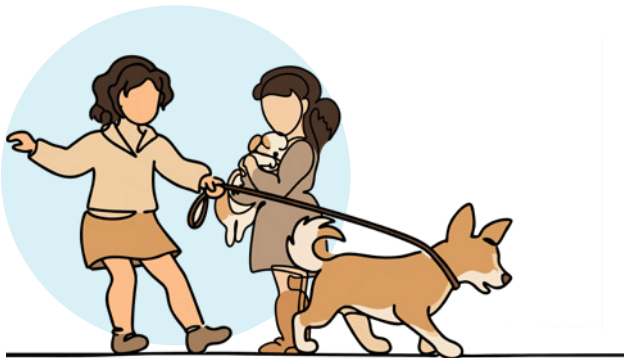
Onze kleinzoon brengt ook weer reuring in huis, hij houdt me jong. Ik ga naar open dagen van scholen, doe zelfs aan Snapchat tegenwoordig en mijn vocabulaire met betrekking tot de pubertaal is danig uitgebreid. Hij maakt mijn leven weer zinvol en betekenisvol.

BROERTJES EN ZUSJES

XONAR krijgt regelmatig de vraag om broers en zussen samen in een pleeggezin te plaatsen. Wij streven hier ook naar, maar in de praktijk lukt dit niet altijd. Dat komt omdat het niet makkelijk is om pleeggezinnen te vinden die meerdere kinderen willen opnemen. Op dit moment hebben we binnen XONAR meerdere aanmeldingen van broers en zussen waarvoor we nog een plek zoeken:

- Broer (7 jaar) en zusje (5 jaar), voltijd, moeten samen geplaatst worden.
- Zus (6 jaar) en broertje (5 jaar), voltijd, moeten samen geplaatst worden.
- Broer (9 jaar) en zusje (8 jaar), voltijd, moeten samen geplaatst worden.
- Zus (8 jaar) en broertje (6 jaar), deeltijd, mogen apart geplaatst worden.
- Drie broers (12, 10 en 7 jaar), deeltijd, mogen apart geplaatst worden.

DE VOORDELEN VAN SAMEN PLAATSEN

Er is een aantal voordelen aan het samenplaatsen van broers en zussen; het versterkt de veerkracht en deze kinderen vertonen minder probleemgedrag. Vaak hebben broers en zussen een hechte band. Deze band biedt de kinderen een gevoel van rust, houvast en vertrouwdeheid. Dit gevoel en de familieband zijn extra belangrijk als je niet bij je eigen ouders kunt wonen.

Soms zijn er specifieke redenen om kinderen niet samen te plaatsen. Dit besluit wordt altijd in samenspraak met ouders en verwijzer genomen.

SAMEN MET OUDERS EN PLEEGOUDERS

Als het niet lukt om broers en zussen samen te plaatsen, proberen we er samen met de ouders en pleegouders voor te zorgen dat de kinderen elkaar regelmatig kunnen zien en contact kunnen behouden.

INTERESSE IN HET PLEEGOUDERSCHAP?

Heeft u interesse in het pleegouderschap en denkt u dat u misschien iets kunt betekenen voor meerdere kinderen uit een gezin? Laat het ons weten en wij gaan graag met u in gesprek. Dit geldt natuurlijk ook als u plek heeft voor één kind.

BEREIKBAARHEID XONAR

TIJDENS KANTOORTIJDEN

Vorbereiding, Screening & Matching

Severenstraat 16
6225 AR Maastricht

Pleegzorg regio Parkstad

Heerlerbaan 142
6419 CH Heerlen

Pleegzorg regio Maastricht Heuvelland

Severenstraat 16
6225 AR Maastricht

Pleegzorg regio Westelijke Mijnstreek

Clovisstraat 21
6132 EZ Sittard

T. 043 - 604 55 55 / pleegzorg@xonar.nl

Buiten kantoortijden

Bereikbaarheidsdienst

Ontstaat er buiten onze kantooruren een crisissituatie in uw pleeggezin waarbij u een hulpverlener van XONAR wilt raadplegen?

Belt u dan met onze bereikbaarheidsdienst:

T. 043 -604 59 09

MATERIELENDEPOT MAX EN MAX KAFFEE

Voor kosteloze uitleen van
baby-, kinder- en tiener-
benodigdheden en
ontmoetingsplek voor
pleegouders

Materialendepot **MAX**

Openingstijden:

Dinsdag 09.30 - 14.00 uur

Donderdag 09.30 - 13.00 uur.

Op maandag en woensdag zijn de medewerkers meestal aanwezig, bel van te voren om teleurstelling te voorkomen.

Bij crisisplaatsingen dagelijks tot 21.00 uur op afspraak.

Locatie Severenstraat 16 - 6225 AR Maastricht

E-mail pleegzorgdepot@xonar.nl

Telefoon 06 - 30 29 80 30

Naast ons Materialendepot MAX
kunt u ook terecht bij
Stichting HeJo.

HeJo

Openingstijden:

Maandag, dinsdag en donderdag van 10.00 - 14.00 uur

Locatie Kastanjelaan 140B - 6431 GN Hoensbroek

E-mail hejodepot@gmail.com

Telefoon 06 - 30 00 28 01

XONAR ZOEKT NIEUWE PLEEGOUDERS!

Meer info? www.xonar.nl

